

Glasnik MIRA

Godište III. • Broj 9 • Međugorje • Rujan 2008. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

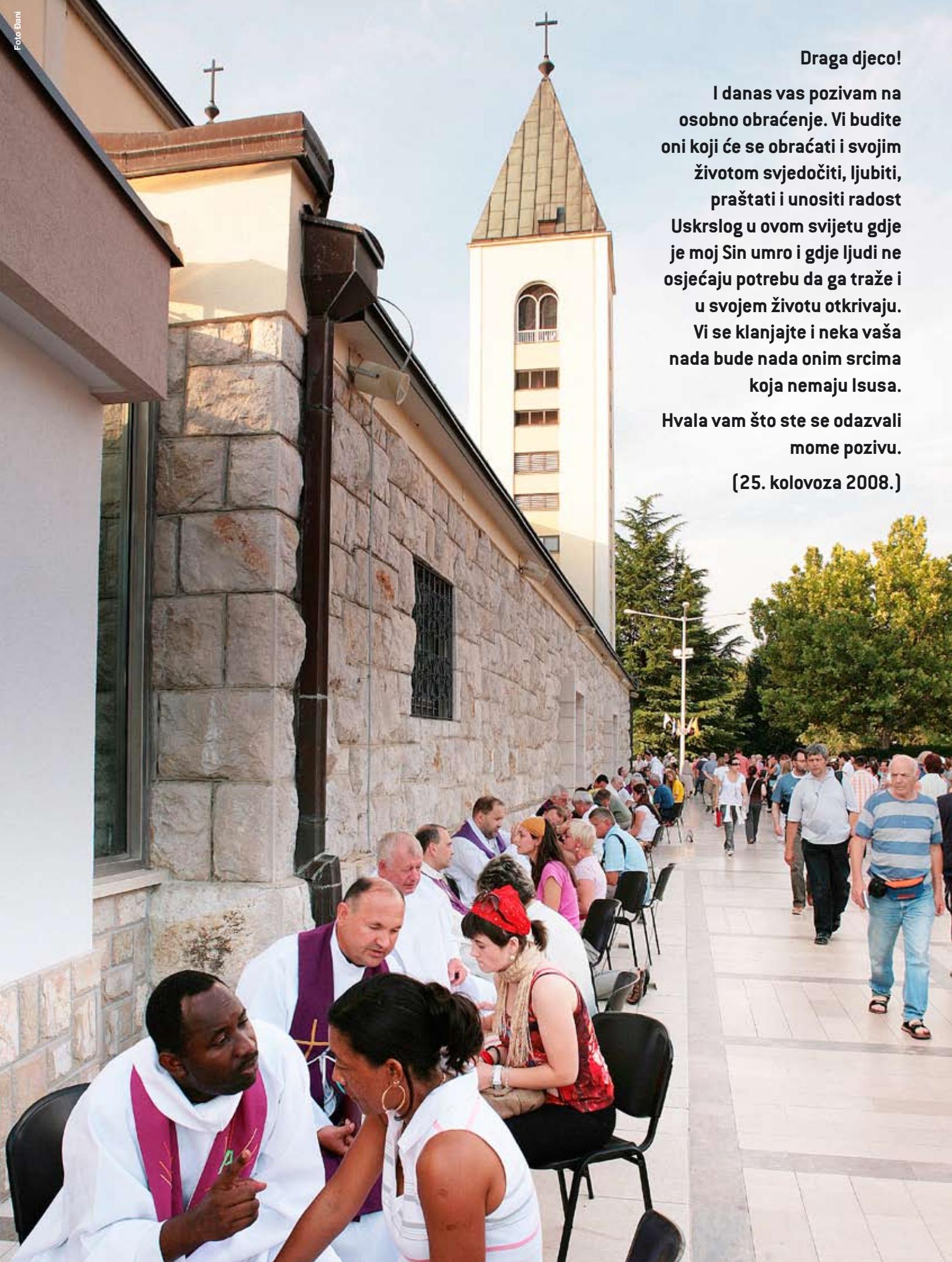
I križ je bio u Božjem planu
kad ste ga sagradili.

Draga djeco!

I danas vas pozivam na osobno obraćenje. Vi budite oni koji će se obraćati i svojim životom svjedočiti, ljubiti, praštati i unositi radost Uskrslog u ovom svijetu gdje je moj Sin umro i gdje ljudi ne osjećaju potrebu da ga traže i u svojem životu otkrivaju. Vi se klanjajte i neka vaša nada bude nada onim srcima koja nemaju Isusa.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

(25. kolovoza 2008.)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik:
 Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
 88266 Međugorje, BiH
 Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
 Faks: 00 387 36 651 300
 Služba pretplate: 00 387 36 653 342
 E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
 Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisk: Fram-Ziral, Mostar

Upłata pretplate: Informativni centar "Mir" Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank
 Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
 IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
 Nalog 14

Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.
 Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22
 IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH preplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn

Godišnja pretplata (12 brojeva)

BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;

Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjetе, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteči sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MARIJA BEZGRJEŠNA, NA NEBO UZNESENĂ

fra Tomislav Pervan

Postoji jedna riječ u našem vjerskom rječniku koju ljudi nerado rabe. To je riječ 'dogma'. S tom se riječi nerijetko povezuju negativni prizvuci. Pod dogmom mi podrazumijevamo objavljenu vjersku istinu koja je zaodjenuta i izražena ljudskim rječnikom i jezikom.

Upravo oko velikih Gospinih svetkovina često se služimo riječju 'dogma'. Vjerska je istina da je Marija bez grijeha začeta, da je djevičanski začela Isusa Krista, da je Bogorodica, da je na nebo uznesena. Kad se govori o Marijinu uznesenju na nebo, onda time priznajemo istinu iz Marijina života da ona nije istručnula u grobu.

Što u Vjerovanju molimo, na Mariji se već ostvarilo

Samo su dva groba prazna, Isusov i Marijin. Nigdje na svijetu nema nikakva moćnika koji bi pohranjivao dijelove tijela Blažene Djevice Marije. Nigdje na svijetu nema ničega što bi podsjećalo na njezine zemne tjelesne ostatke. Nigdje se ne štuju Marijini zemni ostatci kao kod ostalih svetaca ili velikana vjere. Ovih je dana – za otvorena Pavlove godine – u Rimu, u bazilici Sv.

Pavla izvan Zidina otkriven sarkofag sa zemnim ostatcima Apostola naroda. Vjerujemo, ondje su kosti toga velikana, Isusova suvremenika. Od samih početaka kršćanska predaja zna za Marijin grob u Jeruzalemu, ali taj je grob – kao i grob njezina Sina – prazan. Ona je, priznajemo s cijelom Crkvom od samih početaka, *dušom i tijelom, s cijelim svojim bićem u nebeskoj slavi*. Tu je istinu god. 1950. samo potvrdio službeno i proglašio papa Pio XII. obvezatnom za vjerovanje svim vjernicima u svijetu. Zato govorimo o vjerskoj istini ili dogmi Marijina uznesenja na nebo.

Proglašavanje te vjerske istine bijaše onodobno – pet godina nakon velikoga svjetskog rata i tolikih potonjih revolucija – ujedno i odgovor Crkve na pedeset godina velike svjetske klaonice, svjetskih ratova, komunističkih i inih prevrata, koji su odnijeli više od stotinu milijuna života. Što ➤

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Poruka za sadašnji trenutak
OSOBNO OBRAĆENJE VODI DO PUNINE ŽIVOTA

KRIŽ - ZNAK POBJEDE I ŽIVOTA

fra Miljenko Šteko

MARIJA I OBITELJ

fra Ljudevit Rupčić

DOŽIVIO SAM DUBOKA ISKUSTVA VJERE I DUHA
 prof. dr. Tomislav Ivančić

DJETINJSTVO UZ GOSPU
 Jakov Čolo

DUHOVNA ZVANJA IZ MEĐUGORSKE ŽUPE
 fra Robert Jolić

>> je ljudski život, što je ljudsko tijelo? Čemu stotina milijuna mrtvih, za koga su ti pali, zbog čega su toliki ubijeni? Je li čovjek zbijlja nevrijedan, je li njegovo tijelo samo za zemlju, gradivo svjetskih revolucija? Proglašavanje dogme bijaše odgovor: Čovjek – kao duh, duša i tijelo – stvoren je za vječnost, čovjek će na kraju dušom i tijelom biti u vječnosti. Vjerujem u uskrsnuće tijela, život vječni! To što u Vjerovanju molimo, na Mariji se već ostvarilo. To nam želi reći istina – dogma o Marijinu uznesenju na nebo.

Ja sam Bezgrješno začeće

Ovih će dana Papa hodočastiti u Lurd u povodu 150. obljetnice Marijinih ukazanja. Blagopokojni papa Ivan Pavao II. hodočastio je u Lurd u jesen 2004. Bijaše to njegovo posljednje putovanje u inozemstvo. Dok je bio u naponu snage, Lurd je on prozvao 'hramom patnika i bolesnika', a posljednji se put onamo zaputio kao hodočasnik-bolesnik i patnik, do kraja obilježen patnjom, da bi tom prigodom obilježio spomen na 150. obljetnicu proglašenja vjerskom istinom – dogmom činjenicu iz Marijina života kako je ona bez grijeha začeta, da je istočnim grijehom neokaljana u svomu začeću u krilu svoje majke sv. Ane, da na nju nije prešla Adamova krivnja. Obje marijanske dogme ili vjerske istine obvezuju nas vjernike da ih prigrimo cijelim svojim bićem jer je to vjera cjelokupne Crkve od samih početaka, koja se samo u određenom povijesnom trenutku iskristalizirala i javno proglašena.

Ukazanja u Lurdru u najtješnjoj su svezi s vjerskom istinom - dogmom o Bezgrješnom začeću. Kad je naime Bernardica Soubirous god. 1858., kao četrnaestogodišnjakinja, tvrdila da je vidjela Preljepu Gospodu, nitko to nije prihvatio s velikim oduševljenjem. Ljudi su dvojili spram istinitosti njezine tvrdnje o ukazanjima. Župnik je sam bio u velikoj dvoumici i zato je rekao djevojčici da pita Lijepu Gospodu za njezino ime. Marija je oklijevala, ali je Bernardica bila uporna te je na kraju Marija odgovorila: „Ja sam Bezgrješno začeće“. Nepune četiri godine prije tih ukazanja Papa je u Rimu proglašio vjerskom istinom kako je „Marija bez grijeha začeta“. Tek kad je Bernardica ponovila ime koje joj je Preljepa Gospodica otkrila, s crkvene strane ljudi su počeli pridavati pozornost cijelome fenomenu. „Qué soy l'immaculada Councepcion“, ponavljala je Bernardica riječi Preljepa Gospode pred svojim župnikom, u mjestu tisu-

Dogma o Bezgrješnom začeću te Uznesenju Marijinu na nebo dušom i tijelom jesu čvrsta hvatišta koja bistre našu kršćansku svijest. Kao vjernici imamo veličanstvene perspektive koje nam se pružaju. Ono što se dogodilo s Marijom vrijedi na stanovit način i za nas. Četiri marijanske dogme oslobađaju nas od našega uskoga ljudskoga obzora, od našega prizemnoga ljudskoga načina mišljenja i življenja.

će kilometara udaljenom od Rima, gdje se jedva što znalo o novoj vjerskoj istini, proglašenoj u Rimu *ex cathedra*.

Izričaj koji je Marija upotrijebila mješavina je španjolsko-francuskoga narječja s brdovitim Pirinejima. Sama Bernardica to nije mogla izmisliti jer je bila neuka. Nije imala o tome pojma. Potom molba *Preljepe Gospodje* da za susljednih petnaest dana dolazi na to mjesto. Bernardica nije znala što bi započela s pojmom 'Bezgrješnoga začeća', a pogotovo kad joj je Gospoda rekla da zahvati vodu ispred svojih nogu, gdje uopće ne bijaše ni vode ni ikakva izvora. Tisuće je nazočnika mislilo da je djevojčica poludjela kad je počela svojim rukama i ustima rovati u zemlji – upravo na onome mjestu s koga je počeo teći izvor koji do danas ne prestaje biti vrutak što dnevno daje oko 122.000 litara vode. Obična neobrazovana pastirica nije nikako mogla znati za teološki pojmom „Bezgrješnoga začeća“, sama nije mogla izmisliti to ime. Stoga je upravo spomen toga imena u Bernardićinim izjavama bio i razlučnica za istinitost i prihvatanja ukazanja.

Katolička je dogma uvijek vezana uz objavu samoga Boga

Te dvije Marijine svetkovine – bezgrješno začeta i na nebo uznesena – te dvije dogme o Mariji mogu nam poslužiti da se nakratko pozabavimo pojmom dogme ili vjerske istine. Što je dogma i koliko se dogme tiču nas i našega života? Naime, dogme su redovito u Crkvi vruće teme. Kad se nekomu prigovori dogmatska svijest, onda se redovito misli na krutost mišljenja, postupanja, nastupa. Dogmatsko se mišljenje u društvu redovito predočava kao neotvoreno, kao zatvoreni sustav, zatvorenost duha, nespojivost s čovjekovom slobodom mišljenja i vjerovanja. Obični ljudi pod dogmama poimaju zidove koji se podižu oko čovjekova mišljenja, tutorstvo, skrbničko ponašanje nad čovjekovim razumom – sve u službi neke ideologije ili institucije, da bi se (za)štito autoritet hijerarhije, papa ili sabora.

Međutim, dogma upravo to nije, upravo to nisu definirane vjerske istine. Nijedan papa i nikakav koncil ne mogu izmislti, domisliti, stvoriti ili nešto proglašiti dogmom. Dogme nikada nisu plod nečije samovolje, pogotovo ne samovolje crkvenih dostojaanstvenika. Naprotiv, katolička je dogma uvijek vezana uz objavu samoga Boga, to je vezanost i obvezatnost Cr-

kve vjerovati ono što je Bog objavio u svome govoru čovjeku. I samo zato jer je Bog u svome Sinu za nas izrekao konačne i obvezujuće riječi, može i Crkva proglašavati obvezatnom istinom vjerske izričaje.

U takvu svjetlu papa je onaj koji gotovo i nema slobodna prostora što se tiče vjerskoga poklada ili sadržaja naše vjere. Ne može on proglašiti ništa na temelju vlastitoga htijenja dogmom. Ono što on može snagom svoje službe jest da – autoritetom što mu ga je podario sam Isus Krist – jasno posvjedoči: Ova ili ona vjerska istina jest univerzalno, sveopće vjerničko i vjersko dobro i baština naše vjere, jest dio Bogom dane objave. Tako je to bilo god. 1854. kad je Pio IX. samo svečano potvrdio ono što je Božji narod oduvijek vjerovao, naime, da Marija ima povlašteno mjesto u povijesti spasenja, da je ona povlaštena i spram svoga rođenja. Ako je već Eva stvorena bez istočnoga grijeha, dolikovalo je da i Marija iz koje se rodilo Sunce pravde, Krist Bog naš, bude bez toga grijeha. Marija je od samoga svoga početka Božja miljenica i izabranica.

Tako je bilo i god. 1950., kad je Pio XII., nakon što se posavjetovao s cijelom Crkvom, s cijelokupnim svjetskim episkopatom, proglašio dogmu o Marijinu uznesenju na nebo. Papa nije ništa činio na svoju ruku. On je samo u toj dogmi sažeо, sintetizirao ono što je svim vjernicima oduvijek bilo sveto i što je Crkva od samih početaka vjerovala. Marija je na poseban način dijelila sudbinu svoga Sina. Bila je suradnica i sudionica te supatnica pod križem, ali i dijonica njegova uskrsnuća. I ona je dušom i tijelom u nebeskoj slavi – kao i njezin Sin. Samo to je sadržaj dogme, istine o njezinu uznesenju na nebo.

Dogme – orientacijske točke duha i uma

Dogme su sidrišta, uporišta i hvatišta kršćanskoga mišljenja, pouzdani miljokazi

na putu prema Bogu. One su vjerske istine u 'kondenzatu', u zgusnutu stanju. Krajnje sažete, ali nabijene energijom, dinamikom, eksplozivom. One služe i pomažu čovjekovu duhu. Dogme podarjuju našemu duhu orientacijske točke prema kojima se trebaju čovjekov duh i um ravnati. Veliki je njemački teolog prošloga stoljeća Romano Guardini u činjenici da se Bog objavio čovjeku i ljudima, motrio ishodište i polazište prema kojemu je uredio i posložio svoje vlastito mišljenje. Dogme su velika pomoć na životnome putu. On doslovce veli: "Bio sam uvjeren da tek s pomoću dogmi mogu dobiti puni pogled na svijet i na stvari svoga života. Dogmu nikada nisam osjećao kao zapreku ili spuštenu brklju nego kao koordinatni sustav svoje svijesti. Time ne želim reći da sam sve ono što je sadržano u tim istinama i rečenicama u životu ozbijljio, nego je to bio zacrtani cilj koji nikada nisam stavio pod znak pitanja."

Dogma o Bezgrješnom začeću te Uznesenju Marijinu na nebo dušom i tijelom jesu čvrsta hvatišta koja bistre našu kršćansku svijest. Kao vjernici imamo veličanstvene perspektive koje nam se pružaju. Ono što se dogodilo s Marijom vrijedi na stanovit način i za nas. Četiri marijanske dogme oslobođaju nas od našega uskoga ljudskoga obzora, od našega prizemnoga ljudskoga načina mišljenja i življjenja.

Mi kao vjernici imamo veliku sigurnost. Naime, ima života i nakon ovoga života i smrti. Nismo stvorenici samo za ovu zemlju. Vjerska istina oslobađa naš ljudski duh od slučajnosti i hirovitosti života i svijeta. Dogma uzdiže naše mišljenje onamo gdje su istinske veličine i radosti. Godi to napose našemu duhu u ljetnim mjesecima i u jesen kad sve oko nas sazrijeva. I čovjek je pozvan sazrijevati. Kršćanin sazrijeva za vječnost. On ne umire. Vjerske su nam istine, dogme, pomagala i sredstva na tome putu.

Dogme su sidrišta, uporišta i hvatišta kršćanskoga mišljenja, pouzdani miljokazi na putu prema Bogu. One su vjerske istine u 'kondenzatu', u zgusnutu stanju. Krajnje sažete, ali nabijene energijom, dinamikom, eksplozivom. One služe i pomažu čovjekovu duhu. Dogme podarjuju našemu duhu orientacijske točke prema kojima se trebaju čovjekov duh i um ravnati.

OSOBNO OBRAĆENJE VODI DO PUNINE ŽIVOTA

Gospa nas stalno poziva na obraćenje, ali mi kao da nekako ostajemo gluhi, mislimo da Gospa poziva samo one koji ne idu u Crkvu, one za koje mi mislimo da nisu dobri. Misli Gospa i na njih, ali ona najprije misli na one koji se ponašaju kao farizeji, osuđuju druge, prave se dobri, teško praštaju. Njima je potrebno korjenito obraćenje.

Osobno obraćenje

Uporuci od dvadesetpetog kolovoza 2008. Gospa nas poziva na osobno obraćenje. Obraćenje je potrebno svakom čovjeku. To je proces koji traje cijelog života. Pravo obraćenje sastoji se u susretu s Bogom. Samo onaj tko je susreo živoga Boga može svjedočiti drugima o tome susretu. Ljudski susreti često ostaju na površini, dok se susret s Bogom događa u dubini ljudskog srca i duše i ostavlja trag na cijelom čovjeku. Svaki put kad čovjek ne ljubi potrebno mu je obraćenje. Svaki put kad čovjek nije vjeran Isusovim riječima treba mu obraćenje.

Svako se obraćenje sastoji od dva koraka. Prvi korak jest u tome da jedanput u životu moramo kleknuti pred Isusa i reći mu iz dubine srca i duše: *Isuse, ja se odlučujem za tebe, želim ostaviti stari način života, želim ostaviti sve grijeha, i tako očišćen poći zajedno s tobom.* To je temeljna odluka za Boga. Drugi se korak sastoji u svakidašnjem preispitivanju savjesti: Jesam li vršio Božje zapovijedi do kraja; što još mogu popraviti u susretu s ljudima; kako mogu više voljeti Crkvu? Samo ako napravimo ova dva koraka, možemo ispravno koračati u duhovnom životu.

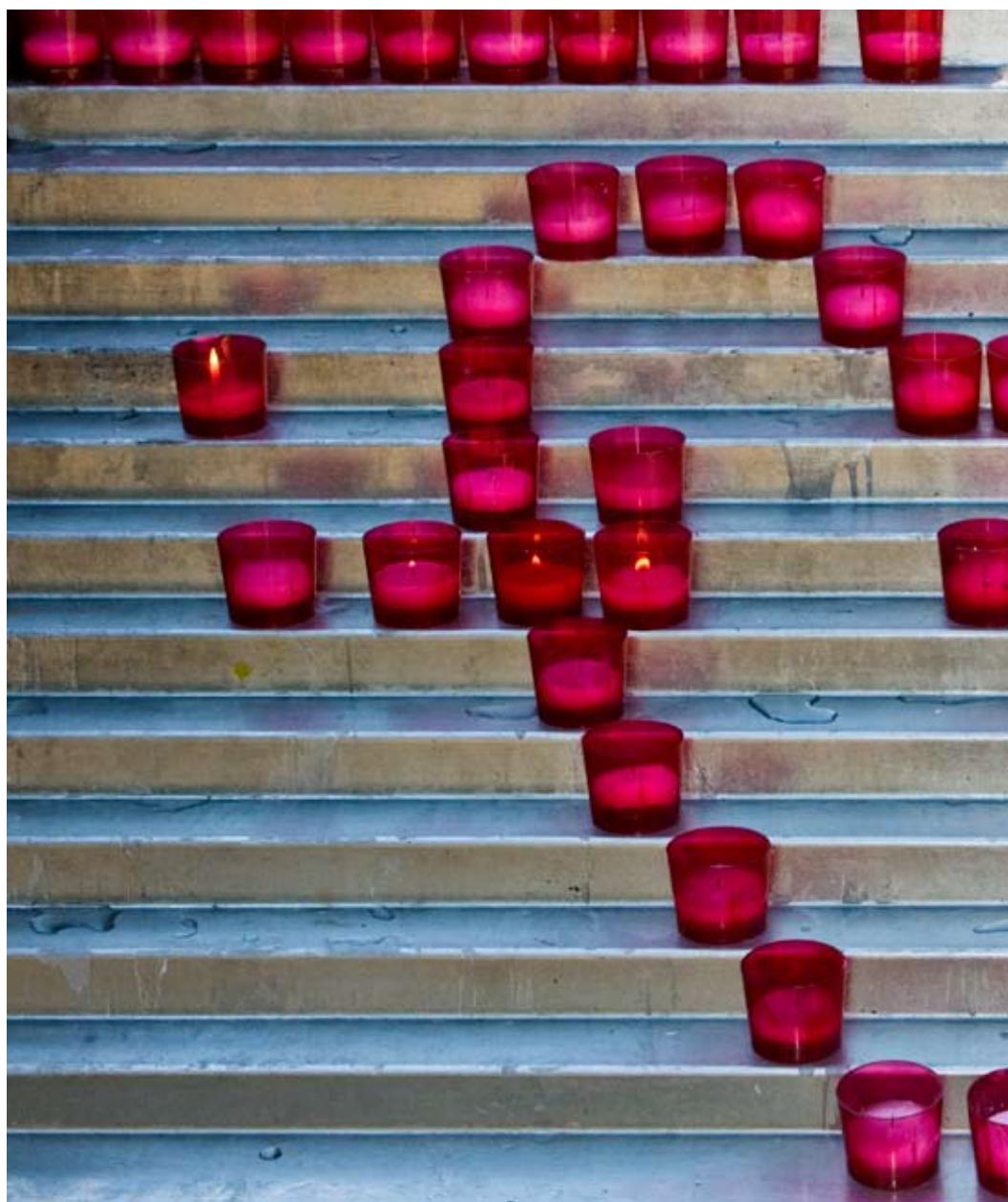
Gospa nas je toliko puta pozivala i poziva na obraćenje. Poziva nas da budemo svjedoci. Mi kao da nekako ostajemo gluhi i slijepi, mislimo da Gospa poziva samo one koji ne idu u Crkvu, one za koje mi mislimo da nisu dobri. Misli Gospa i na njih, ali ona najprije misli na one koji se ponašaju kao farizeji, osuđuju druge, prave se dobri, teško praštaju. Njima je potrebno korjenito obraćenje. Gospa nas u poruci dalje poziva na svjedočenje životom, praštanje i ljubav prema drugima, unošenje radosti Uskrslog u svijet u kojem živimo.

Svjedočiti životom

Gospa nas poziva na svjedočanstvo životom. Svjedok je onaj koji je video, onaj

koji je iskusio i zato može svjedočiti. U čemu bi se sastojalo naše svjedočenje? Odgovor na to pitanje nalazi se u osobi Isusa Krista. On je prvi dao i pokazao najveće svjedočanstvo ljubavi. Prisjetimo se samo slike o trsu i lozama: „Ja sam trs, vi

loze“, kaže Isus. „Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa. Ako tko ne ostane u meni, izbace ga kao lozu i usahne. Takve onda skupe i bace u oganj te gore. Ako ostanete u meni i riječi moje

ako ostanu u vama, što god hoćete, ištite i bit će vam“ (Iv 15, 5-7). Krščanin je sposoban svjedočiti vlastitu vjeru i svetost u onoj mjeri u kojoj u njemu prebiva Duh Uskrslog Gospodina. Živjeti zrelu vjeru može samo onaj tko je spreman ostaviti sve i posvetiti se Bogu. To je moguće postići ako se hrani Riječju, molitvom i sakramentima. Svatko je pozvan svjedočiti svoju vjeru u obitelji, na poslu, u međuljudskim odnosima, i u privatnom, i u javnom životu.

Praštati

Jedna od najtežih stvarnosti na duhovnom putu jest praštanje. Za mnoge osobe riječ praštanje nema nikakva smisla. Zakon praštanja je velika duhovna re-

volucija koju je u svijet unijelo kršćanstvo. Apostol Petar, razgovarajući s Isusom pita ga: „Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?“ Isus mu odgovara: „Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam.“ Isus ne želi postaviti neku fizičku ili matematičku granicu kako ne bi Petar a i ostali pomislili da su nakon 490 puta praštanja slobodni osvetiti se. Isus poziva na potpuno praštanje, bez računice. Treba slijediti praksu Oca nebeskoga. On je širok u praštanju, kako kaže prorok Izajja. „On daje da sunce grije i dobrima i zlima, i da kiša pada i pravednicima i nepravednicima“ (Govor na gori). „Jer kako je nebo visoko nad zemljom, dobrota je njegova s onima

koji ga se boje. Kako je istok daleko od zapada, tako udaljuje od nas bezakonja naša. Kako se otac smiluje dječici, tako se Gospodin smiluje onima što ga se boje. Jer dobro zna kako smo sazdani, spominje se da smo prašina“ (Ps 103, 11-14). Kao kršćani, pozvani smo djelovati na način kako nas Krist poučava govoreći: „A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone... Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakva li vam plaća?... Zar to isto ne čine i carinici? Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!“ (Mt 5,44-48). Isus je ostvario u punini te riječi svojim životom, ne praštajući samo grješnicima, nego je čak i Judu Iškariotskoga nazvao prijateljem, iako je znao da ga izdaje. A najveći izraz praštanja i ljubavi Isus je iskazao dok se nalazio na drvetu križa govoreći: „Oče, oprosti im, ne znaju što čine!“ (Lk 23-34).

Unositi radost Uskrslog

Radost je dar koji bi kršćani trebali unositi u ovaj svijet. Stvoreni smo za radost. Ne može se naći nikoga tko ne želi biti sretan, kaže sv. Augustin, a sv. Toma Akvinski kaže kako je ljubav uzrok radošti. Radost i ljubav hode pod ruku. Tko ne ljubi ne može biti radostan. Radosti nema tamo gdje su egoizam i mržnja. Beznađe se također rađa zbog nedostatka ljubavi. To je važno naglasiti jer mnogi traže radost, žele biti radosni ali ne uspijevaju. Traže je uzalud jer misle kako se ona može pronaći sama po sebi. Radost nema vrijednost u sebi samoj: ima svoj izvor u ljubavi, ona je zraka ljubavi. A izvor ljubavi je Bog, kako čitamo u prvoj Ivanovoj poslanici: „Bog je ljubav“ (1Iv 4,8). „Uvjek se radujte!... Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu“ (1 Sol 5,16-18).

U poruci od 19. lipnja 1986. Gospa nas želi potaknuti da više molimo i nastavlja: „Molite bez prestanka! Tako ću vam dati radost koju meni daje Gospodin. S ovim milostima, draga djeco, želim da vaše patnje budu radost. Ja sam vaša Majka i želim vam pomoći“. Radost je dužnost nas kao ljudi i kršćana. Ona je najvjerojatnije svjedočanstvo. Radost koju ižaruje kršćanin ne može biti neko slučajno ili usputno raspoloženje, nešto kao odijelo koje oblačimo za neke prigode: radost mora biti svakidašnji čin zato jer je Bog naša radost, s nama je i u nama svaki dan, sve do svršetka svijeta (usp. Mt 28,20).

Snimio Tvrko Bojić

KRIŽ - ZNAK POBJEDE I ŽIVOTA

Dok je križ nekoć u poganskoj antici bio sredstvo po kojem su se izvršavale najsramotnije kazne, za kršćane on – po Kristovoj smrti i uskrsnuću – postaje znakom pobjede i života. Na kršćanskim grobovima nalazi se već od drugoga stoljeća, a postupno će s vremenom zablistati u svim realnostima kršćanskih odražaja.

fra Miljenko Šteko

Učetvrtom stoljeću (13. rujna 335. god.) u Jeruzalemu je posvećena bazilika uskrsnuća i raspeća *Anastasis i Martyrium*, a jeruzalemski je biskup dan kasnije (14. rujna) na štovanje narodu postavio veliku relikviju svetoga Križa – *Exsaltatio crucis* – uzvišenje Križa. Upravo taj dan uči će u liturgiji Crkve kao blagdan Uzvišenja sv. Križa. No, trebalo je dugo vremena – sve tamo do gotike – da bi nestao strah od realnoga prikazivanja Kristove muke na križu. A onda su krenule procesije s križem na čelu, a od 11. stoljeća križ ukrašava i oltare u crkvama. Stoljeće kasnije, križ na prsim – pektoral, postaje sastavni dio biskupova obilježja, a s vremenom će postati i ukras u mnogim sastavnicama kršćanskoga života i odijevanja. Križni put, pobožnost koja je nastala u Jeruzalemu, kad su vjernici u molitvi razmatrajući prelazili postaje od Pilatove palače do brda Kalvarije, te blagdan Uzvišenja sv. Križa, bili su poticaj mnogim vjernicima da su uzvišice ponad svojih nastamba i mjesta ukrašavale križem Gospodinovim. I tako je to ostalo do danas: križ je znak vjere i nade Crkve. Ona vjeruje i isповijeda da je Isus iz Nazareta rođen od Djevice Marije, vječni Sin Božji koji je „sišao s neba“ (Iv 3,13; 6,33) i „došao u tijelu“ (1 Iv 4,2), postao čovjekom, te umro na križu, razapet na Golgoti, kamenoj uzvisini koja se latinski nazivala i Kalvarijom, nad Jeruzalemom, u popodnevnim satima, onoga dana dok je tamo upravljao Poncije Pilat, a za vladanja cara Tiberija. Bio je to običan križ – jedna greda poprečno i jedna uzdužno. Ona poprečno upola manja. Kako je kasnije sv. Jelena Križarica sačuvala pronađene ostatke, mnogi navode da su te grede bile od omorikina drveta.

Isusova smrt na križu – vrhunac Isusova potpunog predanja za grješnike

Pozivajući ljude za svoga zemnoga života na vjeru i obraćenje, navješćujući

„Draga djeco! I križ je bio u Božjem planu kad ste ga sagradili. Ovih dana napose idite na Brdo i molite pred križem. Potrebne su mi vaše molitve. Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu!“

(Poruka od 30. kolovoza 1984.)

Kraljevstvo nebesko, on, Isus Krist, pokazuje pravi smisao kraljevskog dostojsanstva baš s križa. Petar će poslije njegova Uskrsnuća reći: „Pouzdano dakle neka znade sav dom Izraelov da je toga Isusa kojega ste vi razapeli Bog učinio i Gospodinom i Kristom!“ (Dj 2,36). To vazmeno otajstvo Križa i Uskrsnuća Kristova bit će potom u srcu Radosne vijesti koju će apo-

Budući da je znak križa, raspelo, za njega sveti znak neizmjerne Božje ljubavi koja se dogodila u muci i smrti Isusa Krista, on taj križ pokazuje, ne časteći ga kao materijalnu tvar, nego onoga i ono što taj simbol uprizoruje: Krista raspetoga, Njegovu ljubav i žrtvu.

stoli, a onda Crkva, navješćivati svijetu, pojašnjavajući kako se spasiteljski naum Božji ispunio jednom zauvijek upravo otкупiteljskom smrću njegova Sina Isusa Krista na križu. Bila je to „Ljubav do kraja“ (Iv 13,1) koja je Kristovoj žrtvi dala vrijednost otkupljenja i zadovoljštine – za sve, kaže Učiteljstvo već na Tridentskom koncilu. Isusova smrt na križu, stoga, ostaje vrhunski znak Isusova potpunog predanja za grješnike. I sama Crkva stoji na tom putu propovijedajući riječi Božje i dijeleći sakra-

mente. Slanjem Duha Svetoga na Pedesetnicu Crkva definitivno, neopozivo stupa na put koji je s križem do Uskrsnuća, u snazi Duha, vodi kroz povijest.

A budući da se sakramentom krštenja kršćanin sakralno suoči s Isusu, kojemu je krštenje bilo predokus smrти i Uskrsnuća, on u Sinu postaje ljubljeni sin Očev i „hodi u novosti života“ (Rim 6,4), svoju povijest ispisujući znakom križa. Znakom križa, izgovarajući Presveto Trojstvo, kršćanin vjerom započinje i završava svoj dan, svoje molitve i svoje čine, govoreći: „U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.“ Tako, vjernik, kršćanin, zaziva milost Spasiteljevu, koja mu omogućava da kao sin Očev djeluje u Duhu Svetom. A budući da vjerom i krštenjem pripada Kristu, on nužno mora i svoju krsnu vjeru isprijeti javno, pred ljudima (usp. KKC). Dakle, križ Gospodinov mora biti vidljiv i prepoznatljiv.

Križ – znak neizmjerne Božje ljubavi

Budući da je znak križa, raspelo, za njega sveti znak neizmjerne Božje ljubavi koja se dogodila u muci i smrti Isusa Krista, on taj križ pokazuje, ne časteći ga kao materijalnu tvar, nego onoga i ono što taj simbol uprizoruje: Krista raspetoga, njegovu ljubav i žrtvu. Slijedom toga, i sam križ postaje navještaj koji budi odgovornost koja nuka one koji gledaju prizor da svojim životom budu živi spomenici Kristove žrtve. Baš u onom duhu, kako je otačka teologija o Kristovu križu govorila, svi smo pozvani prepoznati križ kao novo stablo života.

I današnja liturgija Velikoga petka napominje da se „križ pruži na poklonstvo svakome vjerniku, jer je osobni poklon križu poglaviti element u ovome slavlju...“

I tako je taj „poglavitni element“, koji je za pogansku antiku bio instrument za izvršavanje najsramotnije kazne, za kršćane – po Kristovoj smrti i uskrsnuću, postao znak njegove pobjede i života. I dok s današnjim papom Benediktom XVI. izgovaramo ponovno one drage ivanovske riječi: *Bog je ljubav*, pred nama se otvara životno najdublji izazov koji nas nuka da prepoznamo kako takva *Ljubav* dostiže svoj pa-

radoksalni vrhunac u predanju Sina na križu. I doista, vjera može biti upotpunjena ljubavlju samo ako vodi tom životnom zajedništvu s Raspetim. Samo otud ona može crpsti i onu nadu koja joj omogućuje – ne tek da pretrpi osporavanja, već da bude plodna. U isto vrijeme raspeta ljubav zove čovjeka na suradnju i na zauzimanje oko ostvarenja iskonskoga božanskog plana koji ljude po ljubavi želi preobraziti u djecu Božju i učiniti da dođu u zajedništvo njegova trojstvenog života (usp. Ef 1, 4). U tome se sastoji jezgra kršćanskoga poslanja, kako za pojedinog kršćanina, tako i za kršćanstvo.

Bog koji su-pati

Današnja teologija iznova uzima tvrdnje Novoga zavjeta i saborâ, gledajući na Kristov križ kao na Božje samoočitovanje, koje je slobodno i puno ljubavi, i prema tome kao na dokaz Božje svemoći. Zato je muka Sina, u krajnjoj liniji, dokaz eshatološke Božje ljubavi. Bog u Kristu i u njegovu križu doslovno je Bog koji su-pati! I samo u tom svjetlu, svjetlu teologije križa, možemo prepoznati činjenicu da sve ono što cijenimo i volimo sa svoje strane upućuje na jednu neizmjerno velikodušniju ljubav. Križ poručuje da prihvatanje te Božje ljubavi i njezino priopćavanje drugima, uvjera čovjeka da se on s vjerom pouzdaje u stvarnost koja nije plod njegovih projekcija i mišljenja, već nedokučiva stvarnost Božja koja je kadra ispuniti sve dimenzije njegove krhke i raspete ljudskosti.

Ta *Ljubav* pruža odgovore na najdublja pitanja, štoviše, ona beskonačno nadvisuje sva ta pitanja. Stoga, ako imaš bremenitost vlastitih upita, stavi ih pred *Ljubav* koja progovara iz križa Kristova. Unesi ih posebno u najuzvišenijoj molitvi, sv. Misi, Euharistiji (ako hoćeš baš na međugorskem Križevcu 14. rujna), toj ponovnoj aktualizaciji žrtve Kristove, koja nam djelotvorno daje plod njegovog otkupljenja i unosi ga u stvarnosti budućih vremena. Po sv. Misi postajemo suvremenici Kristove žrtve križa. Neka nam u tome pomogne Gospodinova Majka, Kraljica Mira, ona koja je *stajala* uz Sinov križ, učeći u njezinu blizini živjeti bol kao vidik navještanja Evandželja, u predanju i prihvatanju. Ponovno je promatrajmo uz križ, promatrajmo bol koju smo nanijeli njezinu Sinu. Neka to bude poticaj da kažemo svoje *da* i prihvativimo život koji nam je darovan i Božju volju u ovom životu – koji više ne ćemo ponavljati.

MARIJA I OBITELJ

Sv. pismo i Predaja, još u početku, uz Spasitelja svijeta ističu jednu ženu kojoj se silueta s vremenom sve jače i jasnije nazire (usp. Post. 3, 15; Iz 7, 14; Mih 5, 2-3). Njezin Sin je potomak ljudskoga roda, koji je satro glavu Zmiji-Sotonu i ujedno Emanuel - Bog s nama (usp. Mt 1, 23).

Od svih Marijinih svojstava, gledano biblijski, majčinstvo je najistaknutije, sadržajem najbogatije, a značenjem najodlučnije. Njim je Marija stupila u najužu vezu s Bogom u Kristu, na način koji je uopće moguć jednom stvoru.

fra Ljudevit Rupčić

Uvječnoj Božjoj odluci da se Bog najuže sjedini s cijelim čovječanstvom, a preko njega i sa svim ostalim stvorima, uključena je i odluka da Sin Božji postane čovjekom u krilu žene (usp. Gal 4, 4). Utjelovljenje Sina Božjega imalo je ljudima pružiti mogućnost dobiti udjela u Božjoj naravi i to tako da svaki čovjek postane ud Kristova tijela. Dimenzija je toga utjelovljenja da su svi ljudi pozvani na suradnju oko pobožanstvenja, jer se spasenje povjesno imalo ostvariti samo preko ljudi. U tom je bitno imati udjela u čovječanstvu Kristovu i sudjelovati na dalnjem progresivnom utjelovljenju (mističnoga) tijela. Udio u životu tijelu Kristovu uključuje i sudjelovanje na njegovu ostvarenju i rastu. Sudioništvo pojedinih udova, kao nužnih prenosioca spasenja, pokazuje neusporedivu i nezamjenjivu ulogu Marijinu. Ona svojim majčinstvom stoji u životnom odnosu s individualno fizičkim i mističnim tijelom Kristovim koje je sačinjeno od Krista i konkretnih ljudi. „Marijino majčinstvo pokazuje se upravo kao najviše i najstvarnije udioništvo u Kristovu čovječanstvu i kao najviše udovno sudjelovanje u njegovu otkupiteljskom djelu“ (1).

Snagom svoga majčinstva prema Isusu Marija je postala majkom svih ljudi, posebno vjernika. Princip koji uzročnom vezom povezuje sve ljude međusobno i s Marijom jest zakon solidarnosti u mističnom tijelu Kristovu (usp. 1 Kor 12, 26; Kol 1, 24).

Što jedan član u njemu radi i zaslужuje tiče se svih ostalih. Svaka je milost u njemu milost Glave svih udova, ali što jedan član primi, „u njemu samom ponovno postaje izvorom snage za druge s kojima je

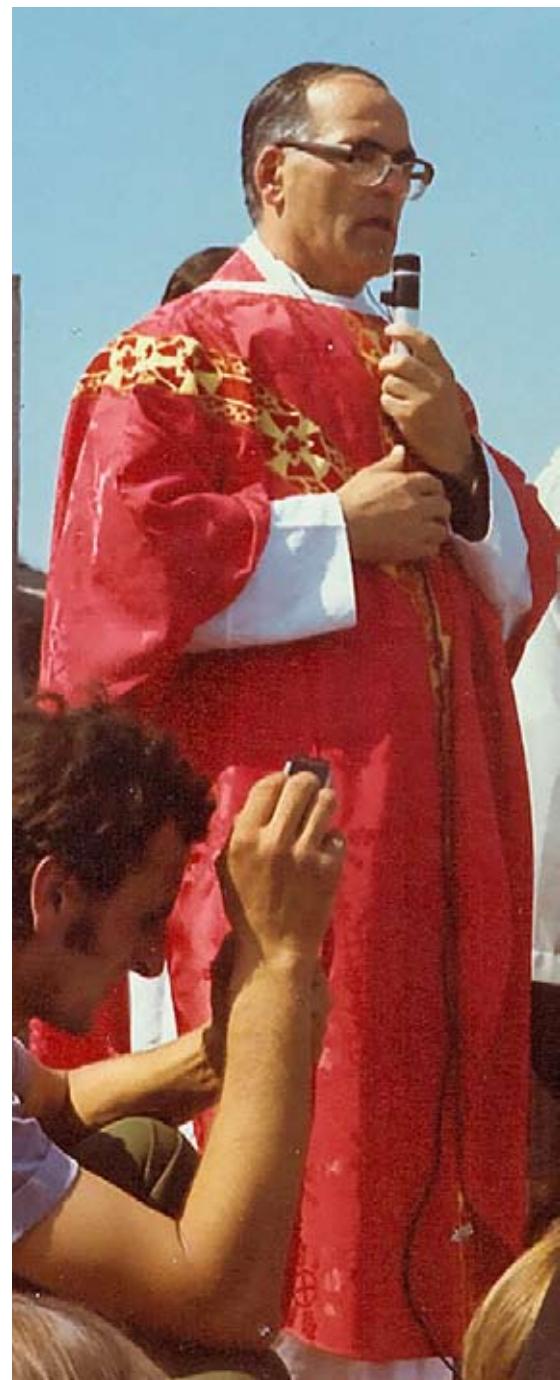
solidaran. To vrijedi tek pravo i prvotno za Mariju, tako da njoj, koja je na izvoran način primila izvor života, pripada duhovno materinstvo prema svim članovima Crkve“ (2). To majčinstvo, međutim, ne nadomešta niti „zamraćuje, niti umanjuje, nego prokazuje snagu“ (3) jedinog posrednika Boga i ljudi, čovjeka Isusa Krista koji je sam sebe predao kao otkup za sve (usp. 1 Tim 2, 5-6). Kristovo posredništvo ima univerzalno, ali ne ekskluzivno značenje. Ono ne isključuje nego uključuje posredništvo Marijino i ostalih članova mističnoga tijela Kristova. „Svojstvo je Kristove milosti otkupljenja da ljude uziđe do udioništva u bogočovječoj naravi i djelu Otkupitelja“ (4). Marijina uloga nije pokraj Krista i neovisno od njega, nego s njim i ovisno od njega. Marija je u potpunom smislu „majka Božje milosti“. Osobito je svojstvo milosti Marijina božanskog majčinstva, kojim ju je Krist obdario, da je u Mariji postalo njezinom zaslugom. U toj zasluzi Krist kruni svoju zaslugu i milost.

Narav Marijina majčinstva

Sv. pismo ne inzistira toliko na Marijinu tjelesnom majčinstvu, jer se u njem ne sastoji bit i veličina njezina božanskog majčinstva. Mariji je blago što je povjerovala (usp. Lk 1, 45), a ne toliko što je u svojoj utrobi nosila i prsimu dojila Sina Božjega (usp. Lk 11, 27-28). Ona je postala Majkom Božjom u potpunom smislu pomoći vjeće i njom je začela Sina Božjega. Drugačije nije moglo ni biti, jer Riječ Božja, koja je upućena Mariji jest objava osobnoga Boga ukoliko se želi darovati ljudima. Sama Riječ uključuje objavu i ona se ne može drugači-

je primiti nego vjerom. Bog se objavljuje, a Marija na to odgovara. Njezin je odgovor savršen, sveobuhvatan čin vjere: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj“ (Lk 1, 38). To je potpuno predanje Bogu koji se u Kristu savršeno objavio. „Njega primiti jest vlastito poslanje Marijino“ (5) i ona ga „je primila srcem i tijelom“ (6).

Marijino majčinstvo nije njezina privata stvar. Krist je ponudio spasenje svim ljudima i Marija ga je primila za sebe i za cijeli svijet, jer je bila prva i ujedno predstavnica ljudskog roda. Na njezinu „da“, koje odjekuje kroz svu vječnost, sazdano je naše spasenje (7). Ono „je vrata kroz koja je vječna Riječ Očeva ušla u svijet da bi Bog “ovaj svi-

jet zauvijek uvukao u svoj vlastiti život” (8). Marija je svojim majčinstvom “odmah i unaprijed uvučena u ovu golemu, nepojmljivu, strahovito veliku dramu, koja se odvija između vječnoga Boga i ovoga svijeta s njegovim čovječanstvom” (9). Marijina je milost majčinstva milost čovječanstvu i “stvarno identična” s milošću koju Bog daje svim ljudima i “koja svoje vremensko-individualne učinke razvija do Parusije” (10). Tako je Marijino majčinstvo uneseno u povijest vjere i spasenja. Ono nije, niti se smije shvaćati kao “čisto tjelesno, nego ... kao slobodno osobni čin vjere u povijesti spasenja” (11). Za to majčinstvo vezano je spasenje svih ljudi. Istina, ono je poteklo jedino od Krista, ali je ljudima došlo preko Marije. Stoeći na izvoru Utjelovljenja Sina Božjega ona je bila i ostaje posrednica svega što iza toga slijedi. To je isto što i posrednica svih milosti. Marijina posrednička uloga u djelu spasenja nije završena i iscrpljena rođenjem Spasitelja i vjernošću prema njemu sve do križa. Njezin je materinstvo Crkvi imanentno i “ovde i sad aktualna stvarnost” (12). Ono “je spasonosna služba koja se proteže do vječnog usavršenja svih izabranika” (13). Nema milosti, ni spasenja koje ne bi nosilo Marijin biljeg i o njoj ovisilo. Marijin udio u spasenju jest milost, ali milost koja je njezinim majčinstvom postala njezinim vlasništvom, a tek potom osobnim vlasništvom drugih ljudi. Stoga je spasenje cijelog svijeta kri-stološkomarijanske naravi.

Marijino majčinstvo i obitelj

Milost koju Krist daje Mariji namijenjena je cijeloj Crkvi. Ista milost, koja je Mariju učinila čistom Djevicom i plodnom Majkom, čini i Crkvu tim istim. Zapravo, u Mariji “se pokazuje što znači Crkva, milost, otkupljenje i spas od Boga” (14). Ona je objava i dokaz za ono što će dopasti Crkvu. “Što Marija ima mora u svojoj biti i naše biti” (15). Ali, ono je to već i sada, iako nevidljivo, nepotpuno i nedovršeno.

Odnos Marija – Crkva uključuje odnos Marija – obitelj, jer je Crkva Božja obitelj, a obitelj Crkva. Marijina ministerijalna uzročnost spasenja odnosi se i na obitelj kao sakramentalni milosti i spasenja. Ta je milost u određenom smislu Marijina. Zbog kompleksnosti i nadiskustvenosti Marijinih odnosa nije moguće sve odjednom, a pogotovo jednom riječju, izreći. Stoga, kad je govor o odnosu Marijine milosti i milosti sakramenta ženidbe, ne smije se zaboraviti da je Marijina milost, na prvom mjestu njezino bo-

Sv. obitelj je ostvarenje najintimnijih i najuzvišenijih odnosa između Boga i čovjeka. Ona je ujedno milost i učinak milosti kroz ljudski savršeni odgovor.

Narav je te milosti da se daruje svim ljudima i da u svima postiže svoje učinke. Svaka je obitelj ne samo slika nego i ostvarenje i podanašnjenje Sv. obitelji. To jednakov vrijedi i za opću Crkvu i za pojedinu obitelj.

žansko materinstvo, niklo u Sv. obitelji i da zato nosi u sebi obiteljsko obilježje i snagu. Ona je potekla iz obitelji i po tom uzoru stvara žive i vjerodostojne kopije u Crkvi i obiteljima. Marijino “je majčinstvo bilo ... najveće pomilostiviljenje i najveće otkupljenje, i svako pomilostiviljenje i otkupljenje ima prema uzoru njezina majčinstva analogno majčinski karakter prema Kristu, prema Božjem očinstvu” (16).

Majka je obiteljska vrijednost. Obitelj je mjesto gdje je Marija postala Bezgrješno začeće, majka Božjega Sina i majka svih ljudi. Sam Bog došao je najprije u obitelj, a po njoj i u cijeli svijet. Dijalog s ljudima počeo je u obitelji i odgovor na svoju Riječ primio je također u obitelji. Bio je to odgovor jedne žene koja je imala muža. U njezinu odgovoru uključen je odgovor svih koji se spasavaju i u njemu postaje učinkovit. Stoga, pravi odgovor Bogu nosi u sebi obiteljski karakter. Teološki je vrlo relevantno da je Marijina uloga u spasenju ljudskoga roda vezana za obitelj. U obitelji se konačno i potpuno ostvaruje susret i pravi odnos između Boga i čovjeka. Njezina biološka strana i razina imaju spasiteljsku dimenziju.

Sv. obitelj je ostvarenje najintimnijih i najuzvišenijih odnosa između Boga i čovjeka. Ona je ujedno milost i učinak milosti kroz ljudski savršeni odgovor. Narav je te milosti da se daruje svim ljudima i da u svima postiže svoje učinke. Svaka je obitelj ne samo slika nego i ostvarenje i podanašnjenje Sv. obitelji. To jednakov vrijedi i za opću Crkvu i za pojedinu obitelj. Kršćanski je brak misterij Krista i Crkve. On je konkretizacija Kristove ljubavi prema Crkvi i ujedno znak nadnaravne stvarnosti, tajanstvene ljudske - Božje ženidbe. Jer postoji prva, postoji i druga. Jer je prva sveta, mora biti i druga. Marija je u obje prisutna kao majka, jer su obje jedno, iako na drugi, individualan način, ostvareno.

Božji poziv Mariji da bude majkom Božjem Sinu nije isključivao brak, nego ga pretpostavlja i trebao. Sin Marijin mora biti sin Davidov Marijinom ženidbom s Davidovim potomkom, Josipom (17). Kao ljudsko dijete, imao je pravo na obiteljsku toplinu

i očinsku brigu, a u dječoj nedoraslosti na zaštitu. Prema tome, Marijina veza s Josipom pripada njezinu materinskom pozivu (18). Tražilo ju je njezino dijete, koje je bilo pravi čovjek, iako je bilo također i Bog. Tako su i bračna i roditeljska ljubav bile radi Djeteta u svjesnoj službi Duhu Svetomu.

Marijin je brak bio savršen, iako nije bilo tjelesnog sastajanja između Marije i Josipa. Sam Bog ga je usavršio božanskim zahvatom i tako ga doveo do savršenstva, a bračnu ljubav do potpune plodnosti. Narav Marijina božanskog majčinstva, komu je sve bilo podređeno, isključivala je ulogu muža u rađanju. Zbog otkupljenja i njezove potpune nezasluženosti bio je isključen čovjekov udio. Marija je stoga začela po Duhu Svetomu. I to “je začeće bio potpun događaj milosti iz njezine vjere” (19). Marija je postala majkom Božje Riječi vjerom kao osobnim i potpunim predanjem Bogu. Narav Božje Riječi i njezin spasiteljski karakter svodi ljudsku ulogu u utjelovljenju na primanje po vjeri. Zato je Marija nužno djevica i majka. Ono što povezuje jedno i drugo jest bezuvjetno predanje Bogu u bezuvjetnoj, osobnoj, poslušnoj vjeri. Milost njezina djevičanstva jest “nutarnje isijavanje, posljedica njezina poziva na Božje majčinstvo” (20). Marijino djevičanstvo sraslo je s majčinstvom i s njim zajedno izraslo iz potpunog predanja i stavljanja na raspolažanje Božjoj volji, što se očitovalo u riječima i životu: ja sam sluškinja Gospodnja.

(Nastavlja se)

- (1) Mysterium salutis, Band 111/2 Einsiedeln Zurich Köln, 1969: Alois Müller, Marias Stellung und Mitwirkung im Chrisrusereignis, str. 416. (2) Leksikon für Theologie und Kirche, 2 Aufl. Das Zweite Vatikansche Konzil, Teil1, Freiburg/Basel-Wein, 1967: Dr. Otho Semmelroth, Kommentar 8. Kapitels Lumen gentium, str. 337. (3) Lumen gentium, n. 36 (4) Semmelroth, 337. (5) Müller, 416. (6) Lumen gentium, n. 53 (7) Usp. Karl Rahner, Maria Mutter des Herrn, Theologische Betrachtungen, Freiburg- Basel Wein, 5. Aufl. 1965, str. 104-105. (8) Rahner, 58 (9) Rahner, 54 (10) Müller, 437. (11) Rahner, 54. (12) Semmelroth, 337. (13) Lumen Gentium, n.62 (14) Rahner, 34. (15) Rahner, 37. (16) Müller, 417. (17) Usp. Müller, 416. (18) Usp. Müller, 416. (19) Müller, 416. (20) Rahner, 36.

DOŽIVIO SAM DUBOKA ISKUSTVA VJERE I DUHA

Priredio Krešo Šego

Prof. dr. Tomislav Ivančić, utemeljitelj hagioterapije, govori o iskustvima koja je stekao u četiridesetljetnom radu s mladima te početcima hagioterapije i važnosti liječenja svetim.

Velečasni Tomislave, drugi dio našeg razgovora započet će pitanjem o prvim danima onoga što je kasnije u Vašoj djetinosti postalo tako snažno prepoznatljivo. Mislim na početke sedamdesetih godina kad ste započeli predavati vjerouau srednjoškolcima i studentima u Zagrebu te na nastanak zajednice Molitva i Riječ. **Kako je sve počelo?**

Kad se toga sjećam duboko sam svjestan da čovjek ne raspolaže svojim životom; netko drugi vas postavlja u život i svijet. Tako je to bilo i u Zagrebu. Nakon što sam se vratio iz Rima, gdje sam doktorirao teologiju – vratio sam se više-manje bolestan i držao sam da će mi trebati više vremena kako bih došao k sebi – odmah su mi dodijelili predavati vjerouau srednjoškolcima, a potom i studentima iz cijelog Zagreba.

Tada, 1971. i 1972., ni sam nisam znao kako bi to trebalo izgledati. Šesterica studenata – četverica kršćanina i dvojica ateista komunista – raspravljali smo cijelu godinu o toj temi. Taj razgovor s komunistima uvijek je bio bez rezultata, rekao bih nula prema nula. Potom smo odlučili raditi drukčije, u Svetom pismu i Crkvi tražiti teme, primjere i velikane-svece. Počeli smo čitati Bibliju i shvatili smo koliko je važno obraćenje; shvatili smo, ako čovjek iz svoga vanjskog svijeta ne krene prema Svetom pismu, nikad ne će postati kršćanom. Još gore, nikad ne će postati otkupljen, a to znači koristan za Crkvu, društvo i samoga sebe.

Nakon godinu-dvije takva rada postali smo svjesni da to nije sve i počeli smo moliti, počeli smo vjerovati da je Bog tu, da čuje našu molitvu. Mučilo nas je to da se toliko moli – koliko ljudi izmole krunica, koliko se moli u Crkvi! – a ništa se ne događa, ne vidimo nikakve rezultate.

Kako ste isli dalje?

S druge strane, još kao pučkoškolac sam u svom selu, kad je moj župnik Ma-

ček počeo s nama moliti krunicu, video da nas molitva i krunica mijenjaju, da postajemo više kršćani. Kasnije je župnik uveo i pučki časoslov i osjetili smo kako se narod sve više i više okuplja. Tako sam kao mlađi svećenik i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu osjetio da u molitvi ima nešto što treba znati otkriti. Pitao sam se što je to molitva i počeli smo moliti spontano dok nismo osjetili da i spontana molitva može postati kao ona naučena i da i tu nešto manjka. Onda smo počeli tražiti u Sv. pismu kako je Isus molio, kako su sveti molili, kako su molili starozavjetni velikani. Otkrili smo da u molitvi naš duh mora biti s Bogom, što znači: moj duh može kontaktirati s Bogom, a ne moj jezik ili moj razum. Tad smo počeli tražiti što je to duhovna dimenzija, kako se to čovjek spaja s Bogom, koji to telefon ili mobitel, slikovito rečeno, spaja s Bogom. Osjetili smo da je to moguće i to je bila najveća radost.

U to vrijeme, bilo je to 1975., otisli smo u Davor, bilo je dvadeset studenata, gdje smo molili puna dva mjeseca. Tada smo, ja 3. kolovoza, oni nešto kasnije, doživjeli duboka iskustva vjere i Duha, tako da smo mogli govoriti kako smo razumjeli što su apostoli doživjeli na dan Duhova i što to pokreće svece kroz povijest Crkve i uopće velike ljude u znanosti i kulturi da postanu veliki. Čovjek, u kulturi, mora negdje imati izvor, neko iskustvo iz kojega može crpsti snagu da komponira, sliku, piše ... Ili u znanosti, stalno dalje i dalje istraživati. Otkrili smo da je duhovna dimenzija nešto što je slobodno od prostora i vremena, da je uvijek ispred nas i da je važno slijediti je i polako pustiti razumu i tijelu da dođe do rezultata.

Počeli ste držati seminare za duhovnu obnovu Crkve?

Godinu kasnije, 1976., osnovali smo i časopis, a cijeli je Zagreb brujao što se to zapravo događa u Frankopanskoj ulici, gdje smo djelovali. Crkva se sve više punila, a

Snimio Božo Vučkičević

dvije vjerouaučne dvorane bile su pretijesne, ljudi su sjedili na prozorima, po dvořištu, na podu. Ljudi su bili privučeni i fascinirani da se Boga može iskusiti i susresti. To su bili početci, a potom me je kardinal Kuharic pozvao i rekao da ono što smo iskusili trebamo prenijeti cijelom našem narodu. Stoga je kardinal 15. rujna 1979. u Mariji Bistrici organizirao seminar na kojemu je sudjelovalo oko četrdeset svećenika, nekoliko časnih sestara i laika. Tada sam držao četverodnevni seminar na kojemu je sudjelovao i kardinal. To je bio početak seminara za duhovnu obnovu Crkve, a do danas sam održao oko tisuću seminara. Fasciniran sam uspjesima seminara, riječ je o nečemu čudesnom.

Prije svega toga, u Vašoj trideset prvoj godini života, liječnik Vam je rekao da imate još dva mjeseca života. Otada je prošlo četrdeset godina, a Vi ne da niste umrli, već ste danomice zauzeti i na raspolaganju ste vjernicima. Što se dogodilo nakon iskrenih liječnikovih riječi, kakav je bio Vaš razgovor s Bogom?

Dogodilo se da sam tek nakon te liječničke dijagnoze mogao shvatiti što je evanđelje. Nakon dvomjesečnih pretraga, a mislio sam da imam čir na želudcu, liječnici su mi u bolnici u Münchenu rekli da imam rak na gušteraci koji se ne može ni operirati ni liječiti. Preporučili su mi da idem kući jer će za dva mjeseca umrijeti.

Doživio sam da je
zakonitost duha različita
od zakonitosti tijela.

Kad se po svaku cijenu
želite spasiti, zapravo se
odvajate od Boga, činite
nešto što vi ne možete,
jer naša je sudska u
Božjim rukama.

Otišao sam u bolničku kapelicu i ispovjedio se, a isповједnik mi je rekao *tako je to, mora se umrijeti*; kolegi svećeniku u sobi također sam priopćio da moram umrijeti, a on je odgovorio *da, da*. Kad sam došao u Rim, kolege su me gledale kao mrtva čovjeka. Kardinalu Kuhariću također sam napisao pismo, a on mi je odgovorio: *Dragi velečasni, kad već morate umrijeti, neka ta žrtva bude na korist naše nadbiskupije*. Dakle, svi su me bili otpisali.

Čekali ste smrt?

Smrt sam čekao pet-šest mjeseci, dobio sam na kilogramima, a onda sam pomislio da ne vrijedi više čekati pa sam otišao u Rim završiti svoj diplomski rad. Išao sam na kontrole, liječnici su govorili jest i nije u redu, a ja do dana današnjega čekam i pitam se što se dogodilo.

Ovo je važno: kad sam čuo dijagnozu strahovito sam bio potišten i pitao sam se što mi je činiti. Bogu sam obećao svakodnevno moliti dva sata, postiti tri puta tjedno, kroz deset godina svake godine bos hodočastiti u Mariju Bistrigu ... sve sam obećavao, ali sam osjećao da Nebo šuti. Na sve moje riječi i obećanja Nebo je šutjelo. A onda sam, treći dan, u Markovu Evandjelu pročitao: *Ako tko hoće za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i sledi me. I: Tko hoće spasiti svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život, taj će ga spasti, što me je duboko pogodilo*. Počeo sam

o tim riječima razmišljati, smirio sam se i, oko 22 sata ili malo kasnije, rekao sam: *Bože, spremam sam umrijeti. Prihvatom da ja ne mogu spasiti svoj život, to možeš samo ti*. Tada sam se, priznajem, osjećao najsretnijim u svom životu, bilo je kao da Gospu i Isusa vidim blizu sebe, a kako će za dva mjeseca umrijeti, moći će ih zagrliti i kazati: *Zašto mi se prije niste objavili?* Bilo je nešto čudesno u svemu tome – bio sam sretan što moram umrijeti! Tada sam osjećao da sam svoj život već ispunio – kao bogoslov sam radio s djecom u svojoj župi, surađivao sam na Radio Vatikanu – i bio sam sretan što će uskoro morati poći. K tomu, neće se više morati bojati liječnika i operacije, studija, ne će morati biti profesor ...

A onda je došlo nešto drugo. Doživio sam da je zakonitost duha različita od zakonitosti tijela. Kad se po svaku cijenu želite spasiti, zapravo se odvajate od Boga, činite nešto što vi ne možete, jer naša je sudska u Božjim rukama. Ne znam kad će umrijeti, nisam mogao utjecati kad će se roditi; i tada, kad sam se svega odrekao, ostao mi je samo Bog, samo njegova volja, *tad sam osjetio da mogu ozdraviti*. Tad sam otkrio da je paradoksalnost evanđelja prava zakonitost čovjekove duhovne dimenzije i da se zapravo tu nalazi ono što mi nazivamo čudom kad čovjek ozdravi.

Kad čovjek tako prihvati svoj gubitak i smrt, tada počinje život. Kad sam ljudima

počeo govoriti na taj način, bezbrojni su ozdravili od najtežih bolesti.

Otkrili ste hagioterapiju?

Iza toga sam otkrio hagioterapiju, i još više, iz evangelizacije, gdje sam uzeo kršćanski katekumenat, treći dio, koji govorci o vremenu liječenja i vremenu prosvjetljenja. Tu sam otkrio dio gdje čovjeku možemo pomoći molitvama oslobođenja, molitvama unutarnjeg iscjeljenja, i zakonitostima čovjekova duha. Otkrio sam da se tu beskrajno puno može liječiti naše tijelo.

Objasnite opširnije što je hagioterapija?

To nije ni pastoralni rad, nije dijeljenje sakramenata niti je navještanje riječi Božje, nije ni psihoterapija. Dakle tu nije riječ ni o psihičkom niti o religioznom području. Religiozno, vjersko područje samo je jedan segment duhovne dimenzije čovjeka, a psihoterapija je niža od duha, ona je na psihičkom području.

Hagioterapija je otkriće da čovjek osim vegetativnog dijela duše, pokraj psihičkog dijela duše, ima i duhovni dio i da je to vrhunska sposobnost čovjekove duhovne duše i da je po tome čovjek postao čovjek. Otkrio sam da je ta duhovna duša odlučujuća, ona može činiti čudesna jer je to izravno od Boga, Knjiga postanka 2.7., Bog je sebe ulio u tu duhovnu dušu. Također sam otkrio da ta duhovna duša ima cijeli svoj organizam, ima sposobnost, intelekt, savjest, karakter pa sam pitao koje ime dati toj metodi. To je zapravo metoda kojom se liječe duhovne bolesti, bolesti duhovne duše na duhovan način. Tražio sam ime i otkrio da je to područje duhovne duše svesto. Zašto? Jer je od Boga dano. Katekizam Katoličke Crkve nam kaže da u trenutku začeća svakomu čovjeku Bog daje besmrtnu dušu; roditelji daju psihofizičko, a Bog daje besmrtnu dušu. Prema tome, u svakom čovjeku sudjeluju Bog, otac i majka. To što Bog daje može se liječiti samo Duhom Svetim, to ne mogu činiti ljudi. Stoga mi se naziv hagioterapija učinio najprihvatljivijim.

Recepti hagioterapije?

Hagioterapeut otkriva da najprije postoji egzistencijalno pitanje čovjeka. Čovjek ne zna otkuda dolazi, ne zna zašto je morao doći na svijet. Majka i otac nisu vas ili mene naručili pa se pitam tko jest; moram živjeti, pitam se zašto; nitko me nije pitao želim li se roditi; moram umrijeti, zašto me nitko o tome ne pita? Što je smrt? Kamo idem? Zašto ni o čemu ne mogu odlučivati? Zašto moram biti zao, zašto moram grijevati? Potom, zašto ne znam tko je gospodar prirode? Svi dolazimo i odlazimo kroz prirodu, ali čija je ona, od koga je? Dalje, ne znamo što je život, proučavamo bi-

NASTAVAK NA STR. 33

DJETINJSTVO UZ GOSPU

Priredio Krešo Šego

Jakov Čolo, najmlađi međugorski vidjelac, rođen je 6. ožujka 1971. u Sarajevu. Posljednje svakidašnje ukazanje imao je 12. rujna 1998., kad je primio desetu tajnu. Toga dana Gospa mu je obećala da će svake godine imati ukazanje na Božić. Jakov je oženjen i ima troje djece: Arijanu, Davida i Mirjam. Hodočasnicima svakodnevno svjedoči Gospinu poruku, a njegova posebna karizma je molitva za bolesnike.

Ivanka i Mirjana, a kasnije i još nekoliko djece, prvi put su vidjeli Gospu 24. lipnja 1981. Kad ste i od koga čuli za to što se dogodilo toga predvečerja?

Na 25. lipnja bio sam kod Marije Pavlović, a popodne je došla i Vicka i ispričala što su dan ranije vidjeli u Podbrdu. Također je kazala da idu na isto mjesto, vidjeti hoće li Gospa opet doći. Vicka se nakon nekog vremena vratila i rekla nam da se Gospa ukazala, pa smo i mi pošli s njom. Kad smo došli ispod brda, vidjeli smo ženski lik koji nas rukom poziva da dođemo k njemu. Nakon toga otišli smo ka Gospu.

Nekoliko ste godina mlađi od ostalih vidjelaca, jeste li se s njima družili, igrali?

Ne, nisam se s njima često družio i igrao jer sam nekoliko godina mlađi od njih. Ponekad bih otišao kod Marije; Mirjana mi je rodica, ali ona je živjela u Sarajevu i rijetko smo se viđali. Ivan mi je bio prvi susjed, ali kao stariji imao je svoje društvo. Jednostavno je bila Božja volja da sam se toga dana našao u Marije i s njima pošao do Podbrda.

Opišite nam to prvo ukazanje, odnosno kako ste se osjećali, što ste pomislili, što ste radili, kako je Gospa izgledala?

Teško je opisati te prve trenutke i sve što sam osjećao. Kazao sam da smo vidjeli žensku osobu koja nas je zvala k sebi. Bilo je straha, velikog straha i želje pobjeći, sakriti se, a u istom trenutku i velike želje upoznati tu osobu. Ne znam kako smo se našli na brdu, ali se sjećam onoga najljepšeg – kad smo prvi put kleknuli pred Gospu, kad smo prvi put pogledali u Gospine oči, vidjeli smo toliku Gospinu ljubav prema nama. Osjećao sam se voljenim i zaštićenim; to je teško, zapravo nemoguće opisati jer se to može osjetiti samo u svome srcu.

Kad ste se s brda vratili na put, kazali ste: "Sad kad sam video Gospu, nije mi žao umrijeti."

I te riječi potvrđuju kako smo se osjećali, jer ne postoje odgovarajuće riječi koje bi opisale Gospu i ukazanje i osjećaje koji se pri tome javljaju. Ljudski je jezik siromašan da sve to iskaže.

Snimila Lidija Parš

Gospa je uvijek i za svakoga rekla: **Neka moli i neka ima čvrstu vjeru.** Uistinu je tako i svim hodočasnicima koji dolaze u Međugorje, a znamo da dolazi i mnogo bolesnika, kažem: Molimo najprije za ozdravljenje našega srca. Danas je najviše bolesno naše srce, a da bismo mogli prihvati svoju bolest i ne gledati je kao Božju kaznu već kao Božji plan, moramo najprije ozdraviti u svom srcu i moramo moliti i imati čvrstu vjeru.

Jeste li se možda dvoumili u smislu da vam se to samo pričinja, jer nitko od viđelaca nije ništa znao o ukazanjima, primjerice u Lurd ili Fatimi?

Nikad to nisam pomislio jer sam znao da to što sam doživio može doći samo od Boga. To sam osjetio u prvom trenutku i taj se osjećaj nikad nije promjenio, do dana današnjega.

Već prvih dana stigle su različite optužbe – da lažete i da ste sve izmislili, da halucinirate, da je u pitanju droga, da ste od nekoga nagovoreni ... Je li vas bilo strah takvih priča, liječničkih pregleda, miličijskih saslušanja, ispitivanja ljudi iz Crkve?

Nikakva straha nije bilo jer nam je Bog dao snagu a Gospa je bila uz nas. Ponekad sam se ljutio, jer kazati mladu čovjeku koji govori istinu da laže, naravno da izaziva ljutnju. Svim silama smo se trudili svjedočiti da ne lažemo, da stvarno vidimo Gospu. No što sam više odrastao, postajao sam svjesniji da uvjerenjem ne možemo uvjeriti ljude da vjeruju, možemo samo moliti za ljude i to činimo. Vjeru i Boga moramo sami osjetiti u svome srcu.

Vidioci su od početka opisivali ukazanja i dosta toga je poznato. Ipak, kažite nam kako izgleda jedno ukazanje, kako se pripremate za njega, kako osjećate da dozali Gospa, kako izgleda Gospin odlazak.

Za ukazanje se uvijek pripremamo molitvom, molimo krunicu. Kad Gospa dolazi, tri puta vidimo svjetlost i sve što se oko nas nalazi nestaje, a vidimo samo Gospu. Opisati samo ukazanje vrlo je teško, zapravo nemoguće, jer mir i radost koji se osjećaju za trajanja ukazanja neopisivi su, nemoguće ih je opisati riječima. To se može samo doživjeti. S Gospom uvijek molimo Očenaš i Slavaocu, preporučimo sve hodočasnike koji su došli u Međugorje, molimo za bolesnike, za hodočasnike.

Jesu li kod zajedničkog ukazanja svi vidioci čuli iste Gospine riječi ili se ona obraćala svakomu posebno?

Bilo je ukazanja kad je Gospa pričala za

sve nas, kad smo svi čuli isto, a bilo je ukazanja kad je svatko čuo nešto za sebe. Tako sam puta bio na ukazanju s vidjelicom Marijom kad Gospa daje mjesecnu poruku, ali poruku nikad nisam čuo.

Opišite Gospin izgled, dob, lice, kosu, odjeću ...

Gospu uvijek vidim kao jednu mladu djevojku. Na sebi ima sivu haljinu i bijeli veo; ima plave oči i crnu kosu i uvijek stoji na jednom oblaku. To je ono što se može opisati riječima, a Gospinu ljepotu nemoguće je opisati. Dolazili su nam umjetnici, slikari i kipari, koji su htjeli naslikati Gospu ili napraviti kip, pokušavali su sve, ali mislim da se to nikad ne može napraviti, ma koliko umjetnik bio velik. Gospina ljepota je ono što u trenutku ukazanja osjećaš u svom srcu. Kad smo bili mali pitali smo Gospu kako je moguće da je tako lijepa, a ona nam je kazala: *Zato što volim. Da biste bili lijepi, morate voljeti.*

Kako su reagirali vaši vršnjaci, pogotovo kad ste u rujnu pošli u školu, jer ste

već bili diljem svijeta poznati, tražili su vas novinari, svećenici, vjernici, ljudi razdznali čuti o čemu je to riječ?

Svi smo jednako odrastali, svi smo kršćani i katolici pa nisam imao nikakvih problema s prijateljima i s drugom djecom. Shvaćali su vrlo ozbiljno ono što sam govorio.

Mnogi bolesnici i ljudi s različitim potrebama tražili su da od Gospe ištete pomoć za njihovo ozdravljenje. Kako Gospa odgovara na takve molbe?

Gospa je uvijek i za svakoga rekla: **Neka moli i neka ima čvrstu vjeru.** Uistinu je tako i svim hodočasnicima koji dolaze u Međugorje, a znamo da dolazi i mnogo bolesnika, kažem: Molimo najprije za ozdravljenje našega srca. Danas je najviše bolesno naše srce, a da bismo mogli prihvati svoju bolest i ne gledati je kao Božju kaznu već kao Božji plan, moramo najprije ozdraviti u svom srcu i moramo moliti i imati čvrstu vjeru.

Jeste li shvatili, iz tolikih susreta s Gospom, zašto su ukazanja uopće potrebna kad imamo Svetu pismo, sakramente, Misu?

Ja sam za svih ovih godina shvatio da je Gospa majka koja voli svoje dijete i da se kao svaka majka, zemaljska majka, uvijek brine o svojoj djeci. Gospa je ovdje došla probuditi nas, ona u Međugorju nije rekla ništa novo – to je ono što smo trebali i prije činiti – ali mi smo zaspali, i kao majka Gospa je ovdje došla da se probudimo i da počnemo živjeti. Život je kad živiš s Bogom. Ostalo, život bez Boga, nije život.

Vidioci su prenijeli Gospine riječi da je ovo posljednje njezino ukazanje na ovakav način. Neki su to počeli interpretirati na različite načine, ponekad i katastrofično. Kako ste Vi shvatili te Gospine riječi?

Te Gospine riječi shvatio sam u smislu da je to posljednje njezino ukazanje koje traje ovako dugo, s toliko puno poruka i toliko viđelaca, a ne da se Gospa više ne će ukazivati.

(Nastavlja se)

RAČUNATI S KRIŽEM

Mi često mislimo da je naš križ najteži a da drugi ljudi imaju lakši, da je njima bolje. Tako zaboravljamo da je isti „tesar“ oblikovao i križ i leđa koja ga nose. Svatko od nas ima svoju mjeru. Onu koja je samo njemu dovoljna da preko svoga križa dođe do radosti života. To možemo shvatiti tek ako pogledamo svoj život kroz zrcalo Isusova uskrsnuća, koje nam pokazuje što je doista važno, najvažnije.

s. Dominika Anić

Kad nam se na našem životnom putu ispriječi neka kriza, neka nepredviđena ili neplanirana situacija, nešto što nazivamo križem, često se u prvi mah ne snalazimo. I prva, instinktivna reakcija je odbijanje ili pitanje: Zašto? Zašto baš meni? Počnemo tražiti razloge, sebe okrivljivati ili se osjećati nepravedno pogodeni. Teško možemo tu kruzni shvatiti i prihvati kao priliku za suočenje sa životom, sa samim sobom, svojim mogućnostima i granicama. Kriza uvijek može biti dobra ako joj pristupimo s pozitivne strane, ako joj dopustimo da bude ono što može biti – šansa za novi početak.

Isusov pristup

Sveobuhvatnu promjenu gledišta na stvarnost susrećemo u Isusovu životu i poslanju. On svojim riječima i odnosima mijenja pogled na život. Omogućuje nam da sebe, svoj život, svoje križeve vidimo u posve novom svjetlu.

Njegov govor, koji nekad zvuči paradoksalno, dovodi nas u posve novi odnos prema svemu. On siromašne proglašava blaženima, gladnjima obećava kraljevstvo nebesko. Pretjerano pobožni ga ne razumiju jer nije prema njihovim mjerilima, nadilazi ih a time i sablažnjava. Takvi ne mogu podnijeti njegovu unutarnju slobodu kojom osvaja i grješnike, koji u susretu s njim doživljavaju korjenite promjene u svome životu. Kad je ozdravlja bolesne, ne samo da su se mijenjali nego su doživljavali i svojevrsnu preobrazbu.

Evandeoska izvješća o Isusovim izlječenjima bolesnih daju nam mogućnost da i mi na svoje bolesti gledamo drugačije. Prihvaćamo ih kao sastavni dio našega života, ne kao prokletstvo ili kaznu, nego kao blagoslov i poziv. Kad postanemo svjesni da sve dolazi iz Božjih ruku i da sve za nas može biti dobro, onda će nam i križ bole-

sti progovoriti i pokazati nam možda naše ljudske granice, naš unutarnji nered, ili će nas jednostavno dovesti do spoznaje da je naša bolest dio božanskoga plana za naše spasenje.

Znak spasenja

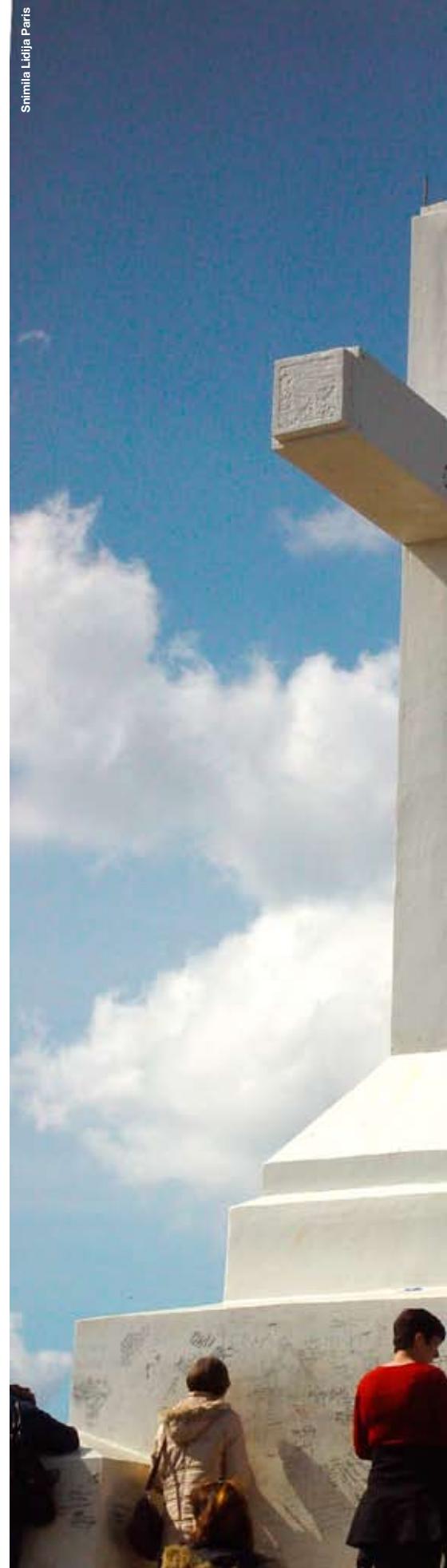
Često se volimo ponositi znakom križa, pokazivati ga ili na grudima kao nakit od zlata ili na uzvišicama naših planina ili u našim kućama. I to je dobro. Ali kad dođemo u situaciju da taj križ prestane biti samo ukras ili puki znak a postane dio naše konkretnе životne stvarnosti, kad se taj križ otjelovi u našemu životu, onda to ide puno teže. Kad križ postane naša životna stvarnost uobičena u bolest, neuspjeh, gubitak, ostavljenost, neku tragediju ili iznenadnu smrt, razočaranje nad bračnim drugom, djecom, zajednicom, kolegama, poslom..., onda nemamo toliku potrebu pokazivati ga, dići se njime, mahati njime. Postajemo tada tiši, lišeni buke, zabavljeni sami sobom, tražeći moguća rješenja.

Križ je samo zato tu da nas usmjeri na bitno, unutarnje, na snage koje su poхranjene u nama samima a darovane su nam kao mogućnosti prihvaćanja i preobrazbe. Nuka nas tražiti smisao životnoga križa izvan onoga vidljivog, onoga što je vani, bučno i napadno. Križ traži poštovanje i strahopоštovanje pred patnjom svojom i patnjom drugoga pokraj nas. Križ nas oplemenjuje i vraća nam naše ljudsko dostojanstvo. Jer križ može nositi samo čovjek. I samo prostori čovjekove duše mogu vidjeti smisao križa. I to s Bogom.

U susretu sa svojim osobnim križevima, ma kakav god predznak imali, mi susrećemo i Isusa koji nas ne ostavlja same, nego nam otkriva nove mogućnosti. Ne ostavlja nas ni u zdravlju ni u bolesti.

Znamo da Isus nije ukinuo ni bolest ni smrt, nije obescijenio patnju ni križ. Isti-

Snimila Lidija Parli

Križ je samo zato tu da nas usmjeri na bitno, unutarnje, na snage koje su pohranjene u nama samima a darovane su nam kao mogućnosti prihvaćanja i preobrazbe. Nuka nas tražiti smisao životnoga križa izvan onoga vidljivog, onoga što je vani, bučno i napadno.

na, nije Isus patnji pjevao hvalospjeve, ali je prihvatio križ i ustrajao do kraja. Ostao je sam, razgoljen, od ljudi prezren, neshvaćen, poražen izložen pogledima znatiželjnika.

Ako u svome životu doživimo samo nešto od ovoga, znat ćemo kako to boli iznutra. Vanjska bol nije ništa prema onoj unutarnjoj. Isus je i kroz nju prošao i oduzeo joj moć nasilja. Njegova smrt je najradikalnija promjena gledišta na naš život i naše križeve.

Križ naš svakidašnji

Ponekad smo spremni prihvativi i ponijeti neke izvanredne križeve, pa i one teške koje nam život donese; nekako nađemo snagu za nositi ih, ali križ svakodnevљa postaje nam nesnosan. Ono kad nas drobi i melje svakidašnji dosadni posao, ili složeni odnosi s najbližima, ili surovost moranja.

Sve nam to postane križ kojega ponekad i nesvesno želimo skinuti s vrata, stalno protiv njega mrmljamo, stalno smo nezadovoljni, nešto bismo mijenjali a opet nemamo dovoljno snage za to. Dođemo u situaciju da kažemo kako više ne možemo ovako dalje, da konačno treba nešto drugačije, ali ne možemo se ni milimetar pomaknuti na drugu stranu a o radikalnom zaokretu da i ne govorimo.

Kad uvidimo da nam je naša svakidašnjica postala veliko opterećenje, da gubimo volju za bilo što učiniti, kad nam rutina oduzima radost života, kad nas napuste

nove ideje, kad stalno kukamo o težini života, kad se osjećamo jadni i mislimo da nas nitko ne razumije, vrijeme je da se suočimo sami sa sobom i s pitanjem križa našega svakidašnjeg.

A on je tu, uz nas, u nama, s nama.

Križ svakodnevљa ne možemo previdjeti jer je srastao s nama samima, jer smo sami sebi ponekad nesnosan križ postali. Jedino što možemo učiniti jest prihvativi ga ili odbaciti, zagrliti ga ili se boriti protiv njega. Možemo se svjesno odlučiti za svoje spasenje preko svoga konkretnog, svakidašnjeg križa. Isus nam nije rekao da uzmem „njegov“ križ nego „svoj“ vlastiti križ i da ga slijedimo. Mi često mislimo da je naš križ najteži a da drugi ljudi imaju lakši, da je njima bolje. Tako zaboravljamo da je isti „tesar“ oblikovao i križ i leđa koja ga nose. Svatko od nas ima svoju mjeru. Onu koja je samo njemu dovoljna da preko svoga križa dođe do radosti života.

To možemo shvatiti tek ako pogledamo svoj život kroz zrcalo Isusova uskrsnuća, koje nam pokazuje što je doista važno, najvažnije, i da nikad ne dignemo ruke od samih sebe, nego da u svemu iskusimo zajedništvo s Kristom. I u patnji i u radosti, i u križu i u pobjedi. Nije dobro zaboraviti da u naš život spada i zdravlje i bolest, i radost i žalost, i rađanje i umiranje, i pobjeda i poraz, i uspjeh i neuspjeh. Sve je to samo život. Život nama darovan kao put i prilika za istinsku ljudskost u svijesti Božje nazočnosti u svemu.

Znam
U križu svakodnevљa
I moga života
Utisnuo si svoje stope
Sigurne i smjele

Znam
Prošao si sve i za mene
Od neshvatljivih osuda
Do zakovanih ruku
I uskrnsne pobjede

Znam
Pred porugama uzmicao nisi
I istina Tvoja
Ostala je nedirnuta
Samo u ljubavi razumljena

Budi tu
Od postaje do postaje i moga života
Da ne budem križ drugima
Već Šimun i Veronika i Marija
U ovom sivilu svagdanjem
S braćom mojom patničkom
Sa sestrama mojim siromašnim

POVIJEST KNJIGE ŠTO TI GOD ISUS REKNE, UČINI! (DO WHATEVER JESUS TELLS YOU!)

Andrew Jerome Yeung

Autor ovoga priloga jedan je od prvih Kineza koji je, uskoro nakon početka ukazanja, hodočastio Kraljici Mira.

Nastavio je, s članovima uže i šire obitelji, dolaziti više puta godišnje, svaki put otkrivajući nove Gospine darove.

Roden sam 1938. u Hong Kongu. Ne posredno pred moj devetnaesti rođendan moji su me roditelji, oboje lijećnici, poslali studirati na Koledžu svetog Mihovila, katoličkom krilu Sveučilišta Toronto u Kanadi. Htjeli su da studiram medicinu i da krenem njihovim stopama. Međutim, ubrzo nakon početka semestra osjetio sam kako me jako privlači svakidašnji odrazak na svetu Misu i dugi sati pred Presvetim oltarskim sakramentom u Crkvi sv. Bazilija u krugu Sveučilišta.

To mi je promijenilo život. I da skratim priču, umjesto medicine upisao sam filozofiju na filozofskom fakultetu.

U prosincu 1958. proučavali smo dio knjige o. Eugena Boylana (suvremenika o. Thomasa Mertona iz trapističkog samostana Getsemani u državi Kentucky, SAD). Za mene je to bila knjiga puna nadahnuća. Ali nikad je nisam do kraja pročitao – što zbog njezine opsežnosti, što zbog velike količine materijala za razmišljanje koji je sadržavala. Oko Božića u glavi su mi izne-nada iskrsnula dva pitanja. Prvo: "Zar ne bi bilo dobro kad bi netko napisao kvalitetnu duhovnu knjigu, dovoljno kratku da je ljudi mogu pročitati do kraja?" A vjero-jatno zato što i o. Boylan uz izreke Isusa Krista, navodi i izreke desetaka ljudi (npr. sv. Pavla, sv. Augustina, sv. Tome Akvin-skog, nekih papa i mnogih drugih teologa), pojavilo mi se i drugo pitanje: "Zar ne bi bilo važno kad bi netko napisao knji-gu koja navodi samo Isusove riječi i ničije druge?" Nisam obraćao veću pozornost ni na jedno od ovih pitanja i ubrzo sam ih zaboravio. Ni slatio nisam da će se četiri godine kasnije, pod tajanstvenim okolno-stima, dati na pisanje upravo jedne takve knjige. Ta mi je misao došla u srce, iznena-da i bez prethodnog razmišljanja. Od tada je to postao moj životni cilj.

Prikupljanje materijala

Nakon godina štednje za troš-kove, projekt sam započeo 1970. go-dine. Tog sam ljeta pohađao sveučiliš-ni kolegij iz Novog zavjeta, a zatim sam 30. listopada započeo dug i za-moran posao pri-kupljanja i sređi-vanja po temama riječi koje se u sva četiri Evandželja pri-pisuju Isusu.

Trebalo mi je de-set godina samo za odabir ulomaka iz Evandželja i da ih or-organiziram u rukove-ti 'Čitanja.' Mnogo je molitve i razmišlja-nja pratilo taj posao. U međuvremenu, dok sam predavao mate-matiku na Srednjoj školi Michael Power, katoličkoj ustanovi koju su vodilioci ba-zilijanci, kao izvanredni student pohađao sam dovoljno kolegija iz teologije (uvečer i za ljetnih raspusta kao i tijekom jednogo-dišnjeg plaćenog dopusta) da sam stekao zvanje magistra vjerskog odgoja na Koledžu sv. Mihovila spomenutog sveučilišta.

Komentari u knjizi dodavani su između 1980. i 2007. godine. Oni su ispočetka došli kao rezultat seminara koje sam držao čla-novima molitvene skupine u katoličkoj cr-kvi Isusova rođenja. Razgovori su se teme-

*Do
Whatever
Jesus
Tells
You!*

*Andrew Jerome
Yeung*

ljili na ulomcima iz Evandželja koje sam kompilirao.

Od prvog do konačnog naslova

Tijekom svoje duge povijesti knjiga je pomno redigirana bezbroj puta. Prvobitni naslov knjige glasio je FIRST (BITNO, u izdanju Naših ognjišta, Tomislavgrad), koji je kasnije promijenjen u LIVE JESUS' GOS-PEL, NOW! (ŽIVI PO ISUSOVU EVANDELJU!, također u izdanju Naših ognjišta, Tomi-slavgrad), i konačno 2001. godine u sadaš-

Po mom mišljenju, ovu je knjigu, s njezinim praktičnim zapažanjima, trebao napisati neki svjetovnjak uključen u probleme obične ljudske egzistencije i obiteljskog života. Trebao ju je napisati netko s pravilnim duhovnim razvitkom i teološkom naobrazbom. A vjerojatno ju je trebap napisati netko s istočnjačkim načinom razmišljanja i sa smislim za organizaciju jednog profesora matematike.

nji naslov *DO WHATEVER JESUS TELLS YOU! (ŠTO TI GOD ISUS REKNE, UČINI!)*. Na temelju znanja koje sam stekao pišući još pet knjiga duhovnog sadržaja, bio sam u stanju u velikoj mjeri dotjerati ovu knjigu prvih godina 21. stoljeća. I tako, nakon više od četrdeset godina od odluke da pišem ovu knjigu i trideset šest godina napornog rada na njoj, misija je završena 2008. godine.

Po mom mišljenju, ovu je knjigu, s njezinim praktičnim zapažanjima, trebao napisati neki svjetovnjak uključen u probleme obične ljudske egzistencije i obiteljskog života. Trebao ju je napisati netko s pravilnim duhovnim razvitkom i teološkom naobrazbom. A vjerojatno ju je trebap napisati netko s istočnjačkim načinom razmišljanja i sa smislim za organizaciju jednog profesora matematike.

Prijevodi

Četvrto izdanje knjige prevedeno je '90-ih godina na ruski, ukrajinski, hrvatski, kineski (2 verzije), slovački, poljski, litavski, korejski i talijanski. Zbog brojnih kasnijih izmjena engleskog teksta, sve ove prijevode treba ponovno uraditi, osim obiju verzija na kineskom i hrvatske verzije koja je ponovno prevedena i bit će objavljena 2008. godine. Knjiga je vjerojatno prije svega bila namijenjena za Kinu, ali kad bude novca, bit će prevedena na još mnoge jezike.

Hvala Bogu Ocu, Sinu i Duhu Svetomu, njegovim anđelima i svetima, i Majci Mariji, mojoj zaštitnici i voditeljici, mom dragom prijatelju.

Preveo Jozo Kraljević

IZ RASPRAVE „O DIVNOM ISUSOVU SRCU“ SVETOGLA IVANA EUDESA, SVEĆENIKA

Izvor spasenja i pravoga života

Molim te da misliš o tome kako je Gospodin naš Isus Krist svoja prava glava, a ti jedan od Njegovih udova. On je za te što i glava udovima. Sve Njegovo tvoje je: duh, srce, tijelo, duša i sve moći. Svime se tim trebaš služiti kao svojim, da bi Ga, služeći Mu, slavio, ljubio i veličao. Ti si za Njega što i udovi, i zato On žarko želi imati na raspolaganju sve tvoje moći kao da su Njegove, da bi služio Ocu i Njega proslavljavao.

Ali ne samo da On tebi pripada, već želi u tebi biti, u tebi živjeti i vladati, kao što glava živi i vlada u svojim udovima. On naime želi da sve što je u Njemu, živi i vlada u tebi: Njegov duh u tvome duhu, Njegovo srce u tvome srcu, sve moći Njegove duše u moćima tvoje duše. Tako će se na tebi ostvariti riječi: *Proslavljujte i nosite Boga u svome tijelu, i neka se Isusov život očituje u vama.*

A i ti, ne samo da pripadaš Sinu Božjem, već moraš u Njemu biti kao što su udovi u glavi. Što god je u tebi, mora biti uključeno u Njega. Od Njega trebaš primiti život i On treba tobom ravnati. Za tebe nema pravog života osim u Njemu, jer On je jedini izvor za istinski život. Izvan Njega nači ćeš samo smrt i propast.

Neka On bude jedino počelo tvojih pokreta, čina i sila tvoga života. Od Njega i za Njega moraš živjeti, da bi ostvario one riječi: *Ni jedan od nas ne živi samom sebi i ni jedan ne umire samom sebi, jer kao što, ako živimo, Gospodinu živimo, tako, ako*

umiremo, Gospodinu umiremo. Dakle: i ako živimo i ako umiremo, Gospodinu pripadamo, jer zato Krist umrije i oživje da zagospodari i mrtvima i živima.

Jedno si dakle sa samim Isusom kao što su udovi jedno s glavom. Zato moraš s Njime imati jedan duh, jednu dušu, jedan život, jednu volju, jednu odluku, jedno srce. On treba biti tvoj duh, srce, ljubav, život i sve tvoje.

Jedno si dakle sa samim Isusom kao što su udovi jedno s glavom. Zato moraš s Njime imati jedan duh, jednu dušu, jedan život, jednu volju, jednu odluku, jedno srce. On treba biti tvoj duh, srce, ljubav, život i sve tvoje.

Licem u lice sa svjedocima i vidiocima

Tijekom festivala mladi su čuli više važnih životnih poruka i svjedočanstava koja će im pomoći ljestvicu životnih vrijednosti postaviti na pravi način.

U Međugorju se od 1. do 6. kolovoza 2008. održao Devetnaesti međunarodni molitveni susret mladih pod nazivom „Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sici na vas i bit ćete mi svjedoci“.

Program je započeo **u petak 1. kolovoza** u 18 sati molitvom krunice na raznim jezicima. Otvaranje Festivala obilježila je uvodna riječ župnika fra Petra Vlašića nakon koje je uslijedila pozdravna riječ mladih za mlađe iz šezdeset zemalja sa svih kontinenata. Svetu Misu predstavio je hercegovački franjevački provincijal dr. fra Ivan Sesar, u koncelebraciji s više od 300 svećenika. Poslije svete Mise bio je sat klanjanja koji je predvodio fra Danko Perutina, a zatim je nastupila zajednica „Milosrdni Otac“ iz Majčina Sela. Izveli su scenski prikaz o tome kako im je zajednica pomogla da se oslobole ovisnosti, a zatim je jedan bračni par dao svoje svjedočanstvo. Zajednicu „Milosrdni Otac“, koju je osnovao pokojni fra Slavko Barbarić, ujedno i inicijator međugorskog Festivala mladih, predstavio je fra Svetozar Kraljević, ravnatelj Majčina sela. Program prve večeri završio je u 23 sata.

U subotu 2. kolovoza program je započeo u 9 sati molitvom koju su predvodili mladi iz međugorske župe. Tijekom prijepodneva dana su tri svjedočanstva.

Poznati i često nagrađivani mađarski glumac Eperjes Karoly govorio je o ulozi vjere i molitve u svojem životu. Vidjelica Vicka Ivanković svjedočila je o svojim susretima s Gospom i o onome što Gospa od nas traži i očekuje. Mons. Sigallini, biskup Palestrine kod Rima, koji je aktivno uključen u organizaciju Svjetskih dana mladih, održao je katehezu na temu: „Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sici na vas i bit ćete mi svjedoci“ - Dj 1,8. Poslije podne, Roland Patzleiner iz Italije svjedočio je o svojem obraćenju zahvaljujući Međugorju i o pozivu na posvećeni život. Jakov Čolo s mlađima je podijelio svoje iskustvo Gospinih ukazanja i važnost koju vjera i molitva zauzimaju u njegovu osobnom životu i u životu njegove obitelji. Stefan Neubacher iz Njemačke svjedočio je kako mu je molitva koju je otkrio u Međugorju pomogla da u svojem životu ljestvicu vrijednosti postavi na pravi način. Sudjelovao je u TV showu „Njemačka traži superstara“ i došao među 20 najboljih, a onda ispoa... Danas radi za njemački katolički Radio Horeb kao voditelj marketinga.

U subotu navečer fra Tomislav Pervan vodio je klanjanje na vanjskom oltaru, nakon čega je Presveto bilo izloženo u crkvi cijelu noć za tih klanjanje.

U nedjelju 3. kolovoza prije podne slavile su se Mise na raznim jezicima, a program Festivala mladih nastavio se poslije podne kad je govorio Hubert Liebherr iz Njemačke, član velike poduzetničke obitelji koja zapošljava nekoliko desetaka tisuća radnika. Svjedočio je o radikalnom pozivu da napusti posao i nasljedstvo i posveti se širenju međugorske poruke. Danas je voditelj najvećega međugorskog informativnog centra na njemačkom jezičnom području i svjedoči širom svijeta. Mlađima se obratio i francuski svećenik o. Rene-Luc. Svojega oca nije poznavao. Pocim mu je bio kriminalac koji je pred njegovim očima izgubio život. Bog ga je spasio. Osnovao je prvu kršćansku rock-skupinu u Francuskoj, a zatim postao svećenik. Danas vodi jednu župu i deset dana mješevno propovijeda – napose mlađima – u Francuskoj i širom svijeta.

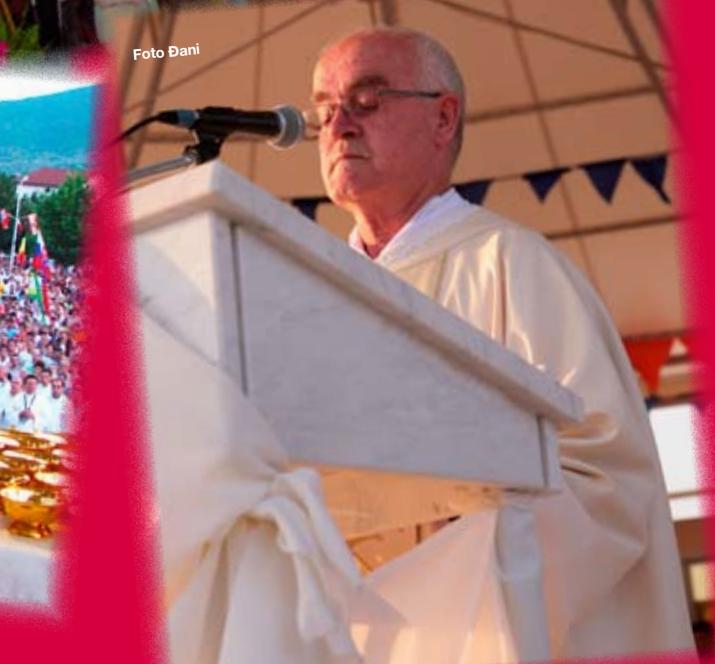
U nedjelju navečer poslije sv. Mise održala se dvosatna procesija kroz župu, a hodnja je blagoslovom s Presvetim na vanjskom oltaru.

19. MEĐUNARODNI FESTIVAL MLADIH

Priredila Lidija Paris

NI MOLITVENI - MLADIFEST

U ponedjeljak 4. kolovoza poslije jutarnje molitve koju su vodili međugorski framaši, mladima se obratila sestra Elvira i mladi iz zajednice Cenacolo, bračni parovi i jedan svećenik zaređen za zajednicu.

Poslije podne Jelena Vasilj-Valente govorila je o tome kako nas Gospa vodi u dubinu unutarnje molitve srca. Jelena je studirala teologiju da bi razumom pokušala dokučiti kako je Bog djelovao u njezinoj duši... Udana je i ima četvero djece. Mladima se obratila i Ana Marija Večeđ iz Mađarske, koja je iz Budimpešte u Međugorje hodočastila pješice. Na isti je način hodočastila i u Compostellu. Marija Pavlović-Lunetti, preko koje Gospa daje mjesecnu poruku, svjedočila je o 27 godina svakidašnjih susreta s Gospom. Naglasila je koliko nam je Gospa blizu, kako nas pozná i kako poštujes našu slobodu. Brat John-Paul Mary, redovnik Zajednice svetog Ivana iz Francuske, nekad poznat kao Paddy Kelly, prvi put po ulasku u redovnički život svjedočio je javno o tome kako je iz show-businessa prešao u život kontemplativne molitve. Na kraju svojega svjedočanstva uzeo je gitaru i otpjevao jednu duhovnu pjesmu.

U ponedjeljak navečer, članovi zajednice Cenacolo izveli su igrokaz na temu: „Ne bojte se!“

U utorak 5. kolovoza mladima se obratila vidjelica Mirjana Dragičević-Soldo. Naglasila je da su svi – vjernici i nevjernici – Božja djeca, te da su nevjernici zapravo oni koji ne poznaju Božju ljubav, te da za njih treba mnogo moliti. Brat John-Paul Mary održao je drugi dio svojega svjedočanstva i uz pratnju jednog brata iz svoje zajednice otpjevao još jednu pjesmu. O. Mike Leithner iz SAD govorio je o tome kako se svim snagama odupirao pozivu na svećeništvo, te da je danas sretan svećenik. Silva i Ivo Vrdoljak, hagioterapeuti i članovi zajednice „Molitva i Riječ“, mlade su vodili kroz meditaciju. Marija Husar, nekad pjevačica u popularnoj skupini „Divas“ a danas solistica, ispričala je svoju životnu priču i što joj Bog znači. O. Joerg Mueller, svećenik palotinac i psihoterapeut iz Njemačke, na šaljiv je način prenio nekoliko važnih životnih poruka mladima. Fra Ivan Matić, hrvatski franjevac koji živi u Rimu, odgovoran za Framu i Franjevački treći red u cijelom svijetu, donio je pozdrave mladim koji su se nekoliko tjedana ranije bili okupili oko Pape u Australiji.

Posljednja večer Mladifesta završila je klanjanjem pred Presvetim na kon čega je uslijedio oproštaj u pjesmi. Frekvencije za simultano prevodenje utihnule su, prevoditelji su došli do oltara pa su mladi mogli licem u lice vidjeti one koji su za njih od jutra do sutra prevodili na 15 jezika... Kad je glazba stala, mladi su krenuli na Križevac gdje se **u srijedu 6. kolovoza ujutru** – na blagdan Preobraženja – slavila zaključna sveta Misa.

Festival je glazbom pratio međunarodni zbor i orkestar pod ravnateljem prof. Martina Pere Borasa. Sudjelovalo je devedesetak mladih iz 21 zemlje.

Radio Marija iz Austrije cjelokupni program simultano prevođen na njemački preuzimao je za slušatelje u toj zemlji. Festival je bio izravno prenošen i preko interneta na njemačkom jeziku (www.kath.net i www.kathtube.org). Na taj je način na Mladfestu sudjelovalo još i dodatnih više od 45.000 mladih. Meksikačka katolička televizija Maria Vision također je snimala ovogodišnji Festival mladih, a Radiopostaja "Mir" Međugorje program je prenosila preko svojih frekvencijskih.

Tijekom cijelog festivala, od rane zore do dugo u noć, stotine svećenika bilo je mladima na raspolaganju za svetu isповijed.

Neki statistički podaci s Festivala mladih 2008. Sudjelovali su mladi iz 60 zemalja sa svih kontinenata.

Krunica i molitva vjernih molila se na ukupno 27 jezika: arapski, češki, engleski, francuski, hebrejski, hrvatski, kineski, korejski, latinski, latvijški, litvanski, mađarski, makedonski, malayalam, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, ruski, slovački, slovenski, srpski, španjolski, talijanski, ukrajinski.

22 prevoditelja simultano su prevodila s hrvatskog na 15 jezika: engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski, poljski, češki, slovački, ruski, mađarski, rumunjski, korejski, arapski, kineski, slovenski. Na sv. Misu dnevno je prosječno koncelebriralo 375 svećenika. Podijeljeno je prosječno više od 20.000 sv. pričesti dnevno.

“TVOJE OČI VIDJEŠE VIŠE OD NAŠIH...”

fra Tomislav Pervan

DOGODILO SE TO PRED NJEZINIM OČIMA... - LURDSKA UKAZANJA PRIJE 150 GODINA

Veliki austrijski pisac židovskog podrijetla Franz Werfel, u zahvalu što je izbjegao nacističko uhićenje te sigurnu smrt u konclogoru, ovjekovječio je u romanu *Bernardičina pjesan* Marijina ukazanja u Lurd god. 1858. Podignuo je veličanstveni književni spomenik u kome u trenutku Bernardičine smrti stavlja mjesnome župniku sljedeće riječi u usta: "Tvoje oči vidješe više od naših. U tvome srcu bijaše više ljubavi nego su to naša tvrda i opora srca ikada kadra i pojmiti".

Zahvalna je tematika bavljenje Marijinim ukazanjima u 19. stoljeću u Francuskoj, u zemlji nakon strahovito krvave revolucije, Napoleonovih vojnih pohoda, konačnoga francuskoga sloma te pokušaja da se zemlja oporavi od strahote minulih krvavih zbivanja. Redovnica Katarina Labouré, mali pastiri Maksimin Giraud i Melania Mathieu a potom Bernardica Soubirous bijahu svjedoci Marijinih ukazanja. Labouré u Parizu, u ulici Rue du Bac, dvoje pastira u La Salettu u provansalskim Alpama, a Bernardica u svjetski poznatom Lurd. Bijaše to dar Providnosti Francuskoj u 19. stoljeću, nakon prevratničkih vremena, rušenja i obeščaćivanja crkava i svega svetoga, nakon što je u pariškoj Notre Dame – Crkvi Naše Gospe – na oltar uzdignuta ulična prostitutka, a mase se klanjale Božici razuma. Marijina su ukazanja u Francuskoj svojom učestalošću i svojim značajem odgovor na ta prevratnička vremena i ona su pokrenula milijune. Zajedno, bilo je i drugih ukazanja Blažene Djevice Marije koja Crkva nije priznala, primjerice ukazanja mladome Jeanu Poullu god. 1821. u Lescouet-Gouarc (Bretanja) ili ukazanja Mariji Arduin god. 1840. u Nantesu.

Trokratno ukazanje Blažene Djevice Marije sv. Katarini Labouré dogodilo se u noći s 18. na 19. srpnja te 27. studenoga i u prosincu 1830. u Rue du Bac 140, u kapelici samostana sestara sv. Vinča, nekoliko stotina metara od mjesta gdje su smaknuti brojni svećenici 2. rujna 1792. Crkva je neizravno priznala ukazanja proglašavanjem vidjelice blaženom god. 1933. te potom i svetom 1947. U prvom ukazanju postulantica Katarina Labouré dobila je Gospino obećanje kako će samostan biti pošteđen za predstojećega prevrata. God. 1830. bijaše naime godina Srpanjske revolucije koja je izbila 27. srpnja, osam dana nakon Marijina ukazanja, borbama na barikadama u Parizu te abdikacijom kralja Karla X. Time je okončana vladavina Bourbonaca, obnovljena god. 1814.

Dogma o Bezgrješnom začeću

Namjesto njega 9. kolovoza 1830. ustoličen je kralj Luj-Filip Orleanski, povezan s liberalnim i protocrvenim društvenim slojevima, dok je za vrijeme Karla X. nakon revolucije katolička obnova doživjela u Francuskoj svoj pravi procvat. Blažena Djevica Marija ukazala se Katarini Labouré drugi i treći put – za drugoga ukazanja s raširenim rukama nad zemaljskom kružnjom, sa zmijom, utjelovljenjem Sotone, pod nogama te je zadužila mladu redovnicu da dadne napraviti i raširiti tzv. čudotvornu medaljicu, prema slici iz ukazanja. Na vlasti je bila Srpanjska monarhija prije nego je god. 1831. izbio rani socijalistički radnički ustanak u Lionu te njegovo gušenje u krvi. Potom je izbila epidemija kolere i došlo je do novih uličnih borbi u Parizu. "Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo" stoji napisano na čudotvornoj medaljici. To je vjeroispovijed onoga što će 24 godine kasnije, god. 1854., papa Pio IX. proglašiti dogmom, nai-m drevni nauk o Bezgrješnom začeću Marijinu.

U kolovozu 1846. izbila je politička kriza u Francuskoj koja je u veljači 1848. dovela do ponovnoga prevrata. Loše žetve i ljetine bijahu uzrokom društvenih nemira prije nego je godine 1847. zavladala velikim dijelovima Europe glad i teška gospodarska kriza. Marija se ukazala 19. rujna 1846. kod La Saletta, malenoga mjesta u provansalskim Alpama, jedanaestogodišnjem Maksiminu i petnaestogodišnjoj Melaniji. Ukazanja su crkveno priznata 1851. Vidjelica Melania je zapisala te je prosljeđen u Rim iscrpan izvještaj o ukazanjima s apokaliptičkim najavama u konačnom obliku god. 1879. U izvješćima je riječ o slabljenju i gubitku vjere, o nevjeri i otpadu svećenika, predstojećim ratovima i katastrofama. Najavljuje se kako će Sveti Otac mnogo trpjeti te kako će u Rimu zavladati Antikrist. Djevica je pozvala na pokoru i naslijedovanje Krista te za prosvjetljenje svijeta svjetлом vjere zbog blizine kraja vremenâ.

Dvanaest godina nakon toga Marija se

ukazivala četrnaestogodišnjoj Bernardici Soubirous između 11. veljače i 16. srpnja osamnaest puta u Masabjelskoj špilji u blizini Lurda, na obroncima Pireneja. Masabjelska špilja je do svoga vrha trajno ispunjena crvenkastim svjetlom sunca koje se skriva. Tu iščezavaju gotovo sve sjene. Tako opisuje spomenuti Franz Werfel špilju 170 metara visoke stijene na rječici Gavi.

Bernardica je živjela 35 godina. Svetom je proglašena na svetkovinu Bezgrješnog začeća 1933. Za vrijeme prvog ukazanja 11. veljače 1858., koja su crkveno priznata god. 1862., Bernardica se nalazila na obali rijeke Gave. Od rođenja je bila astmatič-

na, boležljiva, a toga je dana bilo hladno i vlažno kad se sa svojom sestrom i još jednom prijateljicom zaputila u šumu nakupiti drva za ogrjev. Zbog bolesti nije smjela gaziti Gavu pa je ostala na drugoj obali. Najednom joj se u obližnjoj špilji ukazala krasna u bijelo obučena gospođa s velom i plavim pojasom. Bose su joj noge bile ukrašene žutom ružom. Djevojčica je o pojavu govorila samo kao o "Lijepoj Gospodi". Gospa joj je naredila da drži krunicu u ruci i da moli, a nakon molitve ukazanje je prestalo.

Za drugoga ukazanja zaputila se s njome i njezina majka do špilje, a za trećega

još neka gospođa sa svojom kćerkom. Kod četvrtega ukazanja bilo je već više od stotinu radoznalaca što su pratili Bernardicu. Međutim, jedino je Bernardica imala ukazanje kao i za svih ostalih, jedino je ona vidjela i čula, samo je one gledala "Lijepu Gospodu", samo je ona čula njezine riječi. Nitko drugi nije ništa ni čuo ni video. Za trećega ukazanja čula je demonske glasove kojima je Gospođa naredila da zamaknu. Kod petoga ukazanja naučila je Gospođa Bernardicu jednu osobnu molitvu, a za šestoga, 21. veljače, dobila je Bernardica nalog da moli za siromašne grješnike i bolesni svijet. Događaji su doprli do ušiju policije te su uslijedila stroga ispitivanja Bernardice.

Za sedmoga ukazanja, 23. veljače, Lijepa Gospođa je dala nalog Bernardici da traži od svećenika da se podigne kapelica na ulazu u špilju. Kod devetoga ukazanja, 25. veljače Gospođa je zahtijevala od djevojčice da se umije na izvoru te se napije vode i da jede travu i bilje koje je ondje raslo. Međutim, pred špiljom nije bilo nikakve vode. Bernardica je počela kopati golim rukama i rovati usnama, i iznenada se pojavio izvor iz koga je izbila voda koja je danomice bivala sve obilnija – čudotvorna lurska voda koja je doskora očitovala svoju čudotvornost, premda kemijske analize nisu pokazivale nikakvu posebitost. Obična je voda isto tako i voda krštenja te voda kojom se peremo od grijeha. Gospođa je naredila Bernardici za vrijeme istoga ukazanja – dok je izgovarala trokratno "Pénitence! Pénitence! Pénitence!" - Pokora! Pokora! Pokora! – da se moli Bogu za grješnike ("Vous priez Dieu pour les pécheurs"). Za petnaestoga ukazanja, 4. ožujka, na izvoru se dogodilo i prvo čudo, ozdravljenje dvogodišnjeg djeteta.

Za šesnaestog ukazanja, 25. ožujka, na blagdan Blagovijesti, desetci tisuća su se okupili oko Masabjelske špilje i izvora. Bernardica je upitala Gospođu za ime. Dvaput je upit ostao bez odgovora. Na treći upit dobila je jasan odgovor u patois-narječju toga francuskog dijela Pirineja, koji je za potonjih ispitivanja pred biskupskom komisijom bio od krajnje važnosti: "Que soy era Immaculada Counceciou"! – "Je suis l'Immaculée Conception" – "Ja sam Bezgrješno Začeće". Djevojčica nije imala pojma o dogmi o Bezgrješnom začeću koja je proglašena 4 godine prije toga događaja tako da nije mogla izravno ili neizravno od drugih znati za taj pojam. (Nastavlja se)

KONCERT ANDREA BOCELLIJA U MEĐUGORJU

Andrea Bocelli, jedan od najpopularnijih tenora današnjice, održao je koncert u Međugorju na vanjskom oltaru župne crkve sv. Jakova u četvrtak 7. kolovoza 2008. u 21 sat. Uz Bocelliju je nastupala sopranistica Paola Sanguinetti, a pratili su ih Češki nacionalni simfonijski orkestar i zbor Opere HNK iz Splita pod ravnateljem maestra Marcella Rotte. Koncert je izravno prenosila Federalna televizija Bosne i Hercegovine, a uživo ga je pratilo nekoliko desetaka tisuća posjetitelja.

Nekoliko dana prije koncerta Bocelli je rekao kako će to za njega biti „posve jedinstveno iskustvo“. Progovorio je i o vjernici: „Tko nema vjere, s godinama teško pronalazi razloge za življenje. Stoga je uvijek u riziku da bude razočaran. Jer život bez vjere je tragedija i završi kao drama. Zbog toga vjera pomaže živjeti, i ona je sama razlog življena.“

Bocelli je u Međugorje stigao u popodnevnim satima u četvrtak 7. kolovoza. Po dolasku se uputio u crkvu sv. Jakova, gdje se pomolio pred Gospinim kipom. Taj trenutak sabranosti kratko je trajao jer su ga

vrlo brzo omeli fotoreporter... Potom se na vanjskom oltaru pridružio ostalim glazbenicima na probi uoči koncerta. Nakon probe susreo se s fratrima na službi u ovoj župi, a sastao se i s vidiocima.

Koncert je otvorio zbor Opere HNK iz Splita pjesmom „Hercegovina u srcu“. Bocelli je pjevao klasični duhovni repertoar (Haendel, Schubert, Franck, Vivaldi, Mozart, Mascagni, Verdi, Rossini, Gounod, Ortolani, Lecot). Na kraju koncerta zahvalio je glazbenicima i izrazio svoju radost što je mogao pjevati na ovom mjestu mira i milosti.

Odmah po završetku koncerta, uz obećanje da će opet doći i pjevati u Međugorju, Bocelli je krenuo put Dubrovnika.

Andrea Bocelli rođen je 1958. u selu Lajatico u Toskani, u Italiji. U dvanaestoj je godini izgubio vid. Kao dijete bio je očaran operom i tradicionalnom talijanskom glazbom. Ljubav prema glazbi odredila je njegov kasniji životni put. Tvrdi da mu glazba pomaže živjeti.

Bocellijev koncert u Međugorju mediji smatraju jednim od najvažnijih kulturnih događaja godine u Bosni i Hercegovini.

Snimila Lidija Paris

Snimila Lidija Paris

Snimila Lidija Paris

Snimila Lidija Paris

BLAGDAN VELIKE GOSPE

Blagdan Velike Gospe ili Uznesenja Blažene Djevice Marije u Međugorje je doveo mnoštvo hodočasnika iz cijelog svijeta. Tijekom noći uoči svetkovine mnogobrojni su hodočasnici pristizali pješice iz bližih i daljih župa.

Budući da je ove godine blagdan Velike Gospe bio u petak, umjesto puta križa na Križevcu molila se krunica na Brdu ukazanja.

Na uočnicu misno slavlje predvodio je fra Miljenko Šteko, pučku Misu na Veliku Gospu župnik fra Petar Vlašić, a večernju sv. Misu fra Tomislav Pervan.

Domaći svećenici i svećenici koji su taj dan boravili u Međugorju bili su na raspolaganju hodočasnicima za svetu ispovijed.

**RADIOPOSTAJA „MIR“
MEĐUGORJE PUTEM
SATELITA U SJEVERNOJ
I JUŽNOJ AMERICI,
AUSTRALIJI I NOVOM
ZELANDU**

Od kolovoza 2008. Radiopostaja „Mir“ Međugorje proširila je domet svoje čujnosti. Program Radiopostaje „Mir“ Međugorje putem satelita od sada se može primati i u SAD, Kanadi, Južnoj Americi, Australiji i Novom Zelandu.

**IZ NIZOZEMSKE-
CVIJEĆE ZA GOSPU**

Skupina hodočasnika iz Nizozemske donijela je cvijeće za Gospu Međugorsku. U sakristiji ih je primio međugorski župnik fra Petar Vlašić i zahvalio im na toj srdačnoj gesti.

**STATISTIKE ZA
KOLOVOZ 2008.**

Broj podijeljenih sv. pričesti: 275.000
Broj svećenika koncelebranata: 5.957
(192 dnevno)

Otkad se vode statistike, ovo je mjesec s najvećim brojem podijeljenih sv. pričesti. Najблиža brojka bila je 255.500, i to u kolovozu 2006.

Na fotografiji: Blagoslov križa i sveta Misa 16. ožujka 1934. (snimio Ivo Grubišić)

MONS. GABRIEL MALZAIRO, BISKUP BISKUPIJE ROSEAU IZ DOMINIKE, POSJETIO MEĐUGORJE

Unedjelju 17. kolovoza 2008. mons. Gabriel Malzaire, biskup biskupije Roseau iz Dominike na Antilima, predslavio je svetu Misu za hodočasnike engleske jezične skupine u župnoj crkvi svetog Jakova u Međugorju.

NOVA KNJIGA FRA IVANA DUGANDŽIĆA

Uizdanju Informativnog centra "Mir" Međugorje ovih je dana objavljena knjiga *Marija, Isusova majka, u Novom zavjetu* fra Ivana Dugandžića.

Knjiga je prvotno u nastavcima objavljena u *Glasniku mira*. Fra Ivan je u dva navrata djelovao u međugorskoj župi, a danas je profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Knjiga se može nabaviti u knjižari župnog ureda u Međugorju.

BLAGDAN UZVIŠENJA SV. KRIŽA

Blagdan Uzvišenja sv. Križa u župi Međugorje tradicionalno se slavi prve nedjelje nakon Male Gospe. Ove godine bit će to 14. rujna.

U čast Svetе godine Otkupljenja 1933./34., potaknuti tadašnjim župnikom fra Bernardinom Smoljanom, međugorski su župljani na brdu ponad Međugorja sagradili monumentalni križ visok 8,5 a širok 3,5 metra. U njegovo su križište ugrađene relikvije Isusova Križa dobivene iz Rima, a na križu piše: „IHS - Isusu Kristu, Otkupitelju ljudskoga roda u znak svoje vjere, ljubavi i nade podigoše O. Bernardin Smoljan, župnik, i župa Međugorje. Od svakoga zla osloboди nas, Isuse.“

Križ je blagoslovljen 16. ožujka 1934., a isoga dana u njegovu je podnožju prvi put slavljenja i sv. Misa. Toga dana promijenjeno je i ime brda: umjesto dotadašnjeg imena Šipovac, brdo se zove Križevac. Već u rujnu 1935. biskup fra Alojzije Mišić odredio je da se na Križevcu svake godine na blagdan Uzvišenja sv. Križa slavi pučka Misa. Sve do 1981. bio je to blagdan za župljane i prijatelje iz okolnih mjesto, a od 1981. postao je to blagdan za hodočasnike iz cijelog svijeta.

Fra Ivan Dugandžić

Marija, Isusova majka, u Novom zavjetu

DEVETI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Devedi međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 5. do 8. studenoga 2008. Tema seminara je: „Problemi braka i obitelji i njihovo rješavanje“. Koordinator seminara je fra Miljenko Šteko.

Upłata za troškove seminara iznosi 40 € za jedan bračni par. Prijaviti se možete e-mailom: seminar.marija@medjugorje.hr ili faksom na broj 00387 36 651 999. Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da se prijavite što prije, a najkasnije do konca rujna. Isto tako, molimo sve bračne parove sudionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

Predavač na seminaru je prof. dr. Vlado Jukić, psihijatar, rođen 1951., oženjen, otac troje djece. Medicinski fakultet završio je u Zagrebu 1976. Specijalistički ispit iz psihijatrije položio je 1982., magistrirao 1989., a primarijus je postao 1993. Doktorsku disertaciju obranio je 1997. godine. Od 1978. do 1986. radio je u psihijatrijskoj bolnici u Popovači, a od 1986. do 1994. u Klinici za psihijatriju KBC Rebro, Zagreb. Od 1994. je ravnatelj Psihijatrijske bolnice Vrapče u Zagrebu. Od 1990. radi na Medicinskom fakultetu u Zagrebu na katedri za psihijatriju: kao asistent od 1990. do 1998., kao docent od 1998. do 2004. i od 2004. izvanredni je profesor psihijatrije na tom fakultetu. Profesor je psihijatrije na Medicinskom fakultetu u Mostaru te na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Prošao je edukaciju iz bračne i obiteljske psihoterapije. Sudjelovao je u nizu drugih edukativnih programa. Subspecijalist je iz socijalne i forenzične psihijatrije. Aktivan je sudionik mnogobrojnih domaćih i stranih stručnih skupova. Objavio je oko 150 stručnih i znanstvenih radova, a urednik je osam knjiga. Voditelj je više stručnih i znanstvenih projekata. Član uredništva dva časopisa. Član je niza stručnih društava. Radio je i radi u mnogim stručnim povjerenstvima. Stručni je konzultant HZMO. Stalni je sudski vještak. Često nastupa u medijima temama vezanim uz psihijatriju. Za svoj rad u više je navrata odlikovan, između ostalog i ordenom predsjednika Republike Hrvatske.

Program:

Srijeda, 5. studenoga 2008.

- 13.00 Registracija sudionika
- 16.00 Uvod u seminar
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi (krunica, sv. Misa)
- 21.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramantu

Četvrtak, 6. studenoga 2008.

- 9.00 Jutarnja molitva
- 9.30 Predavanje, razgovor
- 12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramantu u tišini
- 15.00 Predavanje, razgovor
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi (krunica, sv. Misa, klanjanje)

Petak, 7. studenoga 2008.

- 6.30 Molitva na Križevcu
- 10.00 Predavanje, razgovor
- 12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramantu u tišini
- 14.00 Predavanje, razgovor
- 16.00 Priprava za ispovijed pred Presvetim
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi (krunica, sv. Misa, čašćenje Kristova križa)

Subota, 8. studenoga 2008.

- 7.00 Molitva na Brdu ukazanja
- 9.30 Jutarnja molitva
- 10.00 Predavanje, razgovor
- 12.00 Završna sv. Misa

IZ CZESTOHOWE U MEĐUGORJE PJEŠICE

Među hodočasnicima koji su sudjelovali na 19. međunarodnom festivalu mladih, naravno, ponajviše je bilo onih koji su došli organizirano, autobusima. No, znatan ih je broj pristigao i drugim prijevoznim sredstvima, a neki od njih došli su pješice, i to iz vrlo udaljenih krajeva i zemalja.

Vedrana Vidović

Posebno nas se dojmio susret s trojicom mladića koji su u Međugorje došli nakon 33 dana pješačenja iz Czestochowe u Poljskoj. Adam Nadolski i Dominik Wloch imaju po 25 godina i nedavno su završili studij pedagogije i menadžmenta, a s njima je pošao i Kacper Chmiola, koji ima samo 15 godina. Iz marijanskog svetišta Czestochowa pošli su 1. srpnja, a u Medugorje došli u nedjelju 2. kolovoza. Prošli su kroz Slovačku, Mađarsku, Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Dnevno su prelazili oko 45 kilometara. Spavali su uglavnom u samostanima, ali ponekad i pod vedrim nebom. Velika obveza i briga na ovome hodočašću bio im je mlađi kolega Kacper. Tijekom hodočašća doživjeli su mnoge milosti, ali i kušnje. No, ništa ih nije moglo pokolebiti u njihovoj želji povezivanja dva svetišta, Međugorja i Czestochowe. Bogu su neizmjerno zahvalni za iskustvo pješačkog hodočašća.

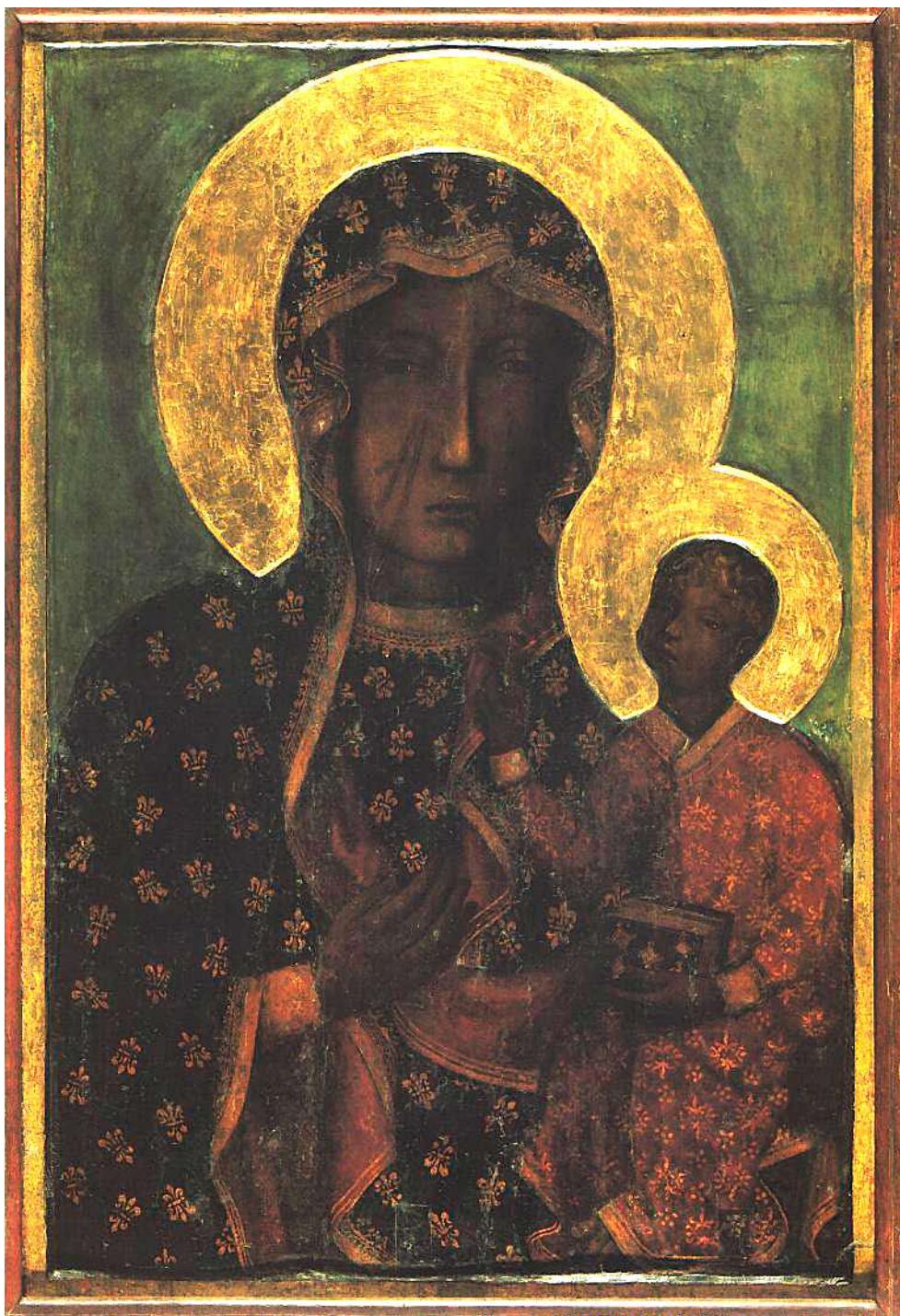
Adama i Dominika pitali smo, s kojom su nakanom i ciljem pošli na toliko zahtjevno hodočašće.

Adam: Moja je nakana bila da se poboljšaju i ozdrave odnosi u mojoj obitelji. Ovo je, također, vrijeme kad završavam fakultet pa ču ubrzo početi raditi. Upravo sam ovo vrijeme želio posvetiti sebi i svom odnosu s Bogom.

Dominik: Ovo nije prvi put da hodočastim pješice. I prije sam išao na hodočašće pješice i to iz Gdanska u Czestochowu, zatim u Santiago de Compostelu, iz Wadowica u Rim, prošle godine išao sam iz Gdanska u Jeruzalem, a ove godine u Međugorje. Zapravo, nisam uopće planirao ovogodišnje hodočašće, ali dogodilo se da mi je majka kupila autobusnu kartu za Međugorje. Vožnja auto-

busom za mene je velika muka pa sam odlučio krenuti u Međugorje pješice, a majci sam rekao neka ona pode umjesto mene autobusom.

Kad sam sve ispričao svom prijatelju Adamu, odlučio je poći sa mnom. Diplomirao sam 25. lipnja, na obljetnicu ukazanja, i to je za mene bila potvrda da je Gospa sa mnom i da me poziva da dođem u Međugorje. Odlučili smo krenuti 1. srpnja. Dva dana prije polaska nazvao nas je prijatelj Kacper, petnaestogodišnji dječak. On živi u jednom domu, ima majku koja radi u Njemačkoj, i nije ju vi-

dio 13 godina. Otac mu živi u Gdansku, ali s njim se također ne viđa...

Tijekom 33 dana pješačenja vremenske prilike su se smjenjivale, od kiše i krupe do sunčanih dana i sparine koja je pokatkad bila nepodnošljiva. Što ste doživjeli na tako dugom putovanju?

Adam: Na putu smo doživjeli mnoge mislosti, ali i kušnje. Svakoga jutra morali smo rano ustajati kako bismo dnevno prešli oko 45 planiranih kilometara. Problem je bio što Kacper nije volio rano ustajati. Nije htio ručati kad mi, odmarati se kad i mi... No, to s njim naučilo nas je poniznosti i strpljenju.

Dominik: I vremenske prilike su nam pokatkad stvarale probleme. Bilo je vrućih i sparnih dana, ali i kiše i krupe. Tako je za pješačenja jedne dionice puta, tri dana i tri noći neprestano padala kiša i morali smo nositi mokru odjeću, a i ona u torbama nije bila suha.

Vaši dojmovi o Međugorju, toliko mladih u molitvi i pjesmi Gospodinu?

Adam: Nakon 33 dana samoće, došavši u Međugorje i vidjevši tolike mlade na jednom mjestu, bio sam presretan. Ne mogu vam riječima opisati tu sreću. Odmah smo se uključili u procesiju kroz mjesto. Bilo je ovo dobro iskustvo i za Kacpera. Kad sam ga pitao što se promijenilo u njegovom životu, kazao je da je počeo vjerovati u Boga, što je golema promjena.

Dominik: Prije polaska na hodočašće pitao sam se kako će se osjećati u Međugorju, što će u njemu naći. Kad sam došao, osjećao sam se kao doma. No, samo mjesto hodočašća i nije toliko bitno, jer dok hodočasti Bog djeluje svaki dan tijekom puta. Tijekom našega puta događala su se mno-

ga čudesa. Uvijek smo imali gdje spavati, imali smo što jesti. Ništa nismo planirali, za sve se pobrinuo dragi Bog.

Hodočastili ste, bili s mlađima, čuli iskustva. Što dalje?

Adam: Nakon ovoga hodočašća shvatio sam da ako vjeruješ u Boga, onda u tvom životu nema mjesta strahu, nema prepruke koju ne možeš prijeći.

Dominik: Za mene je ovo hodočašće bila potvrda da je Bog naš Otac, da smo mi njegova djeca, što god ga zamolimo to ćemo dobiti. Svako hodočašće je novo iskustvo, sa sobom nosi nove situacije na koje možda nismo spremni. Nova situacija na ovo me hodočašću bio je Kacper, jer na smo se morali brinuti za njega. Hodočašće je za mene bilo potvrda da idem u dobrom smjeru. Prije polaska u Međugorje, sa svojim prijateljima sam osnovao fond pod na-

zivom „Probudi nadu“. Cilj fonda je tijekom ljeta organizirati slobodno vrijeme mlađih bez roditelja. Sljedeće godine planiram hodočastiti, također pješice, u Compostelu, sv. Jakovu.

Kraljica Mira i poljski vjernici?

Adam: Međugorje i poruke Kraljice Mira duboko su u srcu mnogih Poljaka. To ste mogli vidjeti po velikom broju naših mlađih hodočasnika na ovom festivalu. Molimo da poruke prožmu svaku obitelj, svakog vjernika, jer to onda znači ostvarenje mira u srcu i svijetu, na što nas Gospa ne prestano poziva.

Dominik: Sretan sam što sam mogao doživjeti ovakav žar molitve i predanja Kristu Otkupitelju. Nadam se da će svojim prijateljima moći prenijeti iskustvo koje sam doživio.

GOSPINOM LAĐOM DO ISUSA

fra Mario Knezović

Još su nam svježi dojmovi s 19. međunarodnog molitvenog festivala mladih koji se početkom kolovoza održao u Međugorju. Ni vrućina, ni sezona godišnjih odmora nisu zaustavili mlade da se po Mariji okupe oko Isusa. Također svojom odlukom mlađi su nam poručili da je uz Isusa najbolji odmor i trajna hladovina.

Foto Đani

Ako bismo u slici htjeli opisati boračak mlađih u Međugorju, mogli bismo ovako napisati: Mlađi su u te dane napustili svoje nesigurne lađe i ukrčali se na jednu zajedničku, Gospinu lađu u Međugorju. Kormilarica – voditeljica na toj lađi bijaše Gospa. Cilj putovanja bijaše stići do luke – do Isusa. Vesla na toj lađi su u Gospinim rukama, a snaga tih vesala bijaše molitva, klanjanje Isusu, sveta Misa, pjesma, te radosno i zanosno slavljenje Gospodina.

Ukratiti se na takvu lađu, koja plovi do Isusa, znači biti spreman na sve. U njoj nemamo pravo računati na svoje sposobnosti, svoju sigurnost, misliti samo na svoje odredište. Isusova lađa nosi sa sobom potpuno darivanje sebe, ona donosi rizik. Na Isusovoj lađi treba veslati uvijek naprijed, kroz bure i oluje, u zgodno i nezgodno vrijeme. Ta lađa, po ljudsku, plovi u nepoznatoto, u avanturu duha. To je zato jer nas Isus poziva da izvezemo na pučinu. I baš tamo, na pučini, u nepoznatome i neočekivanoome čeka me On – moj Bog i Spasitelj.

Zapravo, cijeli naš kršćanski život trebao bi sličiti na tu lađu. Mi smo trajni putnici. Mi bismo trajno, sukladno pozivu na nasljedovanje, trebali hoditi, trčati i tražiti Isusa. Isus nas poziva da dođemo k njemu. On je tu radi nas. On želi biti naše društvo. On je moj prijatelj koji uvijek strpljivo čeka moju lađu da uplovi u njegovu luku. A uz Isusa je uvijek najljepše, s njim je uvijek zabavno. Kod Isusa nema dosade. Kod njega je svaki trenutak smisleno ispunjen. Kod njega nema razočaranih, neshvaćenih, izgubljenih. Kod Isusa su svi dobro došli. Kod njega si osobno voljen. On za nas osjeća. On diše našim plućima. Njegovo srce kuca za naša srca, on misli naše misli. On je spreman sve učiniti za nas. On nije Bog sudac, nego Bog ljubav i kao takav poziva nas na gozbu sa sobom. On nas želi ispuniti i nahraniti hranom koja nikad ne propada i ne gubi snagu.

I takvom hranom nasićeni i takvim pićem napojeni u Isusovom pristaništu, mlađi zakoračiše u svijet koji po njima dobiva nova vrata nade.

NE BOJ SE, MUDRAČE!

fra Iko Skoko

Biblij se sastoji od Starog i Novog zavjeta. U Starom zavjetu je četrdeset i šest knjiga. Te knjige se dijele na povijesne, poučne i proročke. U poučne knjige ubrajamo knjige mudrosne književnosti Starog zavjeta, a to su: Job, Mudre izreke, Propovjednik, Pjesma nad pjesmama, Knjiga mudrosti i Knjiga Sirahova. Do mudrosti se nije dolazio "filozofskim refleksijama, nego se ona temeljila na tradiciji i vlastitom životnom iskustvu. Ta se stećena životna mudrost predavala drugima redovito u sažetim mudrim izrekama (mašal)." Mudrost je Božji dar.

Knjiga mudrih izreka, koja se pripisuje Salomonu, najbolji je primjer biblijske mudrosne literature. U samom uvodnom natpisu kaže se što je izvor i svrha mudrih izreka: „da se spozna mudrost i pouka, da se shvate razumne riječi; da se primi umna pouka, pravda i pravica i nepristranost; da se dade pamet neiskusnima, mlađiću znanje i umjeće; kad mudar čuje, da umnoži znanje, a razuman steče mudrje misli; da razumije izreke i prisopodobe, riječi mudrača i njihove zagonetke“ (Izr 1,2-6). Izvor mudrosti je u strahu Gospodnjem. Strah je Gospodnji škola mudrosti (Izr 15,33). Strah Gospodnjeg ne blokira čovjeka, nego ga potiče na izgradnju dubokog sinovskog poštovanja prema Gospodinu i posebnog odnosa s Bogom.

Prvi korak prema mudrosti je: "biti uvjeren da je treba steći i da to zahtijeva žrtve." Čovjek koji je zadobio mudrost i razboritost bogatiji je od čovjeka koji ima samo srebra, zlata i bisera. Mudrost oslobođa čovjeka zemaljskog straha i neizvjesnosti. Mudar se čovjek ne treba bojati nenađenih strahota: "Ne boj se nenađane strahote ni nagle propasti kad stigne bezbožnika. Jer će ti Jahve biti uzdanje i čuvat će nogu twoju od zamke" (Izr 3, 25-26). Čovjek obdaren mudrošću je poučljiv, solidaran, dobrostiv, razuman, darežljiv, pravedan, poniran, pošten, razborit, častan, radin, marljiv, gostoljubiv, krjepostan, istinoljubiv, milostiv, blag, krotak, čestit... Oslobođen je svađa, ogovaranja, pravdanja, zavisti, oholosti, pokvarenosti, laži, samodostatnosti, škrtosti, himbenosti, klevetanja, podrugivanja, laskanja, razuzdanosti... Mudar čovjek izbjegava zle ljude i putove, te pazi na svoje korake. Mudar čovjek sobom vlada.

Molimo se za dar mudrosti!

PRIHVATITE U SEBE BOŽANSKI NAPJEV ...

Sveti Ignacije Antiohijski, ranokršćanski mučenik (+107), koga su u Rimu samljele divlje zvijeri pred razularenim i dokonim rimskim gledateljstvom, na svome putu u mučeništvo piše pismo kršćanskoj općini u Efezu. Na pamet mu pada slika u kojoj tu zajednicu uspoređuje s velikim pjevačkim zborom. Piše kako je njihov biskup sa svojim vijećem skladno ugođen poput struna na citri. Iako su svi međusobno jedni prema drugima u skladnu ugođaju, zabrujat će sami Isus Krist kao pjesma u njihovoј ljubavi.

“I svaki pojedinac treba biti u suglasju s drugima. Prihvate jednodušno Božju ‘intonaciju’, Božji napjev, što ga sami Bog započinje. Pjevajte istim glasom Ocu, zajedno s Isusom kao zborovođom, kako bi vas Bog čuo te vas prepoznao u vašemu uspjelu djelu, da ste nai-me udovi njegova tijela. I zbilja je najljepše ako ste zajedno savršeno jedno. I tako imate udjela u samome Bogu.”

“Prihvate Božju intonaciju, Božji napjev u sebel!” Piše te riječi čovjek okovan verigama, eskortiran kohortom vojnika koje naziva divljim leopardima, svjestan da ide ususret nasilnoj smrti.

Ignacije je osvjeđočen kako Bog za svakoga od nas, svakoga pojedinca, ima svoj glas, svoju originalnu melodiju. I ako svatko zbilja čuje i prihvaća u sebe njemu isključivo namijenjeni Božji napjev, suglasje svih prerasta u veličanstvenu svemirsku simfoniju – suzvuće tolikih instrumenata. Otvorimo li grčki izvornik, pronaći ćemo upravo tu riječ: ‘simfonija’!

“Prihvate Božju melodiju!” – Što je ta Božja melodija, Božji napjev za mene, za nas? Koji mi je glas namijenio?

Božji ću glas jedino onda moći čuti ako sve druge glasove isključim, ako zanijemim, ako sve u meni utihne; ako se povučem u sebe i otvorim se Njemu. Upravo kao Ilija na Horebu, gdje mu je Gospodin govorio u tihom laganom šapatu, lahoru. I očito je kako maleni bolje i lakše čuju Božju melodiju nego veliki. Biti malen jest pretpostavka da čovjek zamijeti Božji napjev u vlastitom životu.

I nikad nije moguće naučiti tu melodiju do kraja ni naizust. Njegova se pjesma nastavlja, to je uvijek nova pjesma. “Pjevajte Gospodinu pjesmu novu!” Pjesma je to

sobom i sa svojom prolaznošću, otvoreniji je za poticaje s one strane. S druge pak strane Gospodin želi da tu svoju pjesmu pjevam s drugima, u zajednici. Sve treba prerasti u veliki zbor, postati simfonijom, gdje svatko pjeva svojim glasom, gdje svatko unosi svoju životnu pjesan. I gdje se svatko prilagođuje onomu pokraj sebe kako bi sve bilo u savršenu suglasju.

Što bi to bila Božja melodija za mene? Ponekada mi je taj pjesan tako tuđ i stran. Bez ikakve harmonije, bez sklada. Težak za naučiti, pa ni nakon tolikih pokušaja. Ali prečesto zaboravljam kako ta moja melodija samo u surječu i suzvučju s drugima – s cjelinom – stvara harmoniju. U skladu treba biti ponekad i svjesne disharmonije koja se uklapa u cjelinu. Upravo kao poteci kistom na slikama koji odudaraju od cjeline sklada slike, ili su čak suvišni, ali joj ipak daju stanovitu potpunost i originalnost.

Što je ta Božja melodija, pjesma? Ignacije nam veli kako je životni pjesan svakoga kršćanina srođan sa životnom melodijom, napjevom samoga Isusa Krista. “U vašoj harmoničnoj ljubavi neka odzvanja kroz vas Kristova pjesan!”

Snimka Lidija Parin

AKTIVNI TRUD I PASIVNO PRIHVAĆANJE

Lidija Paris

U duhovnosti se često govori o dva razdoblja unutarnjeg čišćenja. Govori se o aktivnoj i pasivnoj fazi, govori se o čišćenju osjetila i o čišćenju vjere, govori se o vremenu svjetlosti i o vremenu tame. „Čisto srce stvori u meni, Bože“, kaže psalam 51.

Postoje dvije Gospine poruke u kojima Marija ukazuje na aktivni trud i na pasivno prihvaćanje čišćenja. Sedamnaestoga listopada 1985. ona kaže: „Sve ima svoje vrijeme. Danas vas pozivam da počnete raditi na svojim srcima... Radite više i čistite s ljubavlju svaki dio srca.“

Dva razdoblja unutarnjeg čišćenja

Ovdje se jasno ukazuje na aktivni trud koji zahtijeva snagu volje. Godinu dana kasnije, 4. prosinca 1986., Gospina poruka ima posve drugačiji prizvuk: „Gospodin vas želi očistiti od svih grijeha iz vaše prošlosti. Vi, draga djeco, ne možete sami, zato sam ja tu da vam pomognem... da bi Gospodin potpuno očistio vaša srca.“ Čisto srce ne će biti djelo naše vlastite snage, nego djelo Božje milosti uz pomoć Marije.

Kad kažemo da je neki put ili prolaz čist, mislimo na to da je prohodan... Čisto srce nije bezgrješno srce, nego srce koje se ispraznilo od svega što ga ometa na putu prema Bogu. Kad Isus kaže: „Blago čistima srcem, oni će Boga gledati“ (Matej 5,8)

onda nas zapravo poziva da mu dopustimo da se u nama nastani i iznutra djeluje (cf. Ivan 15).

Svetlo i tama

Aktivna faza čišćenja često nastupa odmah u početku duhovnog života, nakon iskustva obraćenja, kad je čovjek prepun oduševljenja i snage koju mu je podarila Božja milost. Želi se približiti svjetlu koje ga privlači i čini sve što je u njegovoj moći da bi to postigao... i u početku još misli da to može svojim snagama... Spreman je na svaku moguću žrtvu i odricanje, kao i na sve oblike pokore, i to čini s oduševljenjem.

Onda dođe vrijeme tame. Svetlo za kojim smo išli zaslajepilo nas je! Ništa više ne ide, više ništa ne možemo svojim snagama. Tada pomislimo da smo Bogu nešto skrivali pa tražimo pomoći i duhovne savjete na sve strane. No nije li to zapravo poziv na dublje predanje u Božje ruke, poziv na uranjanje u slatku tamu koja nas nosi, a da ni ne znamo kamo? Mi možda ne znamo, ali Bog zna. To je vrijeme vjere u noći. „Neka

padnemo u ruke Jahvine, jer je veliko njeovo milosrđe“, kaže kralj David (Druga knjiga o Samuelu 24,14). Treba se predati, Bogu prepustiti, što je lako reći, ali vrlo teško učiniti. Kao što je glina u rukama lončara koji je oblikuje po svojoj volji, tako su i ljudi u rukama Tvorca svoga (Knjiga Sirahova 33,13). Takvi bismo trebali biti...

Rastemo u poniznosti jer shvaćamo da bez Boga ne možemo

U tom razdoblju tame rastemo u poniznosti jer shvaćamo da bez Boga ne možemo ništa (Ivan 15,5). To je vrijeme povjerenja, pouzdanja u Boga, a temelji se na iskustvu koje nas je k njemu privuklo. Na temelju tog iskustva možemo izdržati svaku suhoću i tamu. Najdublja je tama kad je i vjera na kušnji, ali to je put kojim je prošao Isus. „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“ rekao je na križu (Matej 27,46).

Bog nas oblikuje na svoju sliku, i zato je najbolje umiriti se poput djeteta na majčinim grudima: „O Jahve, ne gordi se moje srce niti se oči uznose. Ne idem za stvarima velikim ni za čudima što su iznad mene. Ne, ja sam se smirio i upokojio dušu svoju; kao dojenče na grudima majke, kao dojenče duša je moja u meni. U Jahvu se, Izraele, uzdaj odsada i dovijeka“ (Psalom 131).

„Pročistio sam te poput srebra, iskušao te u talioniku nevolje“, kaže Jahve u knjizi proroka Izajje (48,10). „Vi ste već očišćeni po riječi koju sam vam zborio“, kaže Isus apostolima (Ivan 15,3). To znači da je čistoca već u nama, da smo čisti u onoj mjeri u kojoj dopuštamo Bogu da u nama živi i djeluje.

Sveti Petar nam kaže: Bog svake milosti, koji nas pozva na vječnu slavu u Kristu, on će nas, pošto malo potrpimo, usavršiti, učvrstiti, ojačati, utvrditi (1 Petrova 5,10).

>> ologiju, a uopće ne znamo što je život, što je bios. Ne znamo dokle se svemir prostire, gdje je zemlja, zašto zemlja postoji ... Beskrajno mnogo pitanja na koja nitko ne odgovara. Hagioterapijski se pitam: Tko mi može dati odgovor? Tu nalazim Isusa Krista, on jedini ima snagu da mi odgovori i informaciju da pobijedim зло, đavila i smrt.

Druge pitanje, tzv. bazično, je kad dolazimo na svijet a nismo bili ljubljeni, od roditelja i drugih oko nas, jedni fizički venu, drugi postaju neurotični, treći postaju agresivni ili zločinci. Vidio sam da je to područje mimo svakoga interesa, a i kako će to liječiti? Treće, mogu kao osoba biti povrijeđen, moja savjest me boli, doživljavam griznju savjesti, a najviše samoubojstava događa se zbog griznje savjesti, zbog krivice. Otkrio sam da postoje drugi problemi, ovisnosti koje zarobljavaju slobodu, ne dopuštaju mi biti slobodnim. Dakle riječ je o slobodi, ali i o kreativnosti; ako imam talent, a ne iskoristim ga, ja sam frustriran i besmislen. Bezbroj stvari koje nitko ne rješava jer ne može. Tu je također pitanje Boga. Kako će to psihijatri i psihoterapija rješiti? Nikako, jer ne mogu. To nadilazi psihijatriju. Tu se vidi da čovjek ne može riješiti ta pitanja jer grijesi; drugo, treba biti human čovjek i, treće, međuljudski odnosi, trivenja – muči nas ili što smo nekoga povrijedili ili što je nas netko povrijedio. I, napokon, odnos s Bogom, kako s njim ostati u vezi?

Takvim pristupom čovjek sve bliže dolazi do Boga?

Vidio sam da su to teške duhovne bolesti koje treba liječiti i metodu sam nazvao *putevima do duhovnoga zdravlja*. Najprije sebi treba objasniti smisao života i duhovnoga. Znanost ne zna tko smo, kamo idemo, zašto smo ovdje, zašto trpimo, zašto patimo, zašto sam zao, zašto toliko oružja protiv čovjeka, što će biti sa mnom – ništa ne znamo. Jedinu informaciju donosi Isus. Ta je informacija za mene znanstvena, ona nije religiozna jer religije ne znaju kakav je Bog, a Isus iz Nazareta je povjesna osoba, on meni kaže kakav je Bog. To je kao da netko tko je bio u Americi kaže ovakva je Amerika, tko je živio s Eskimima kaže ovako žive Eskimi; Isus dolazi odozgor i kaže mi kakav je Bog, dakle on mi je informacija, on mi je snaga.

Druge pitanje je što je s bazičnom nesigurnošću. Kad čovjeka povežem s Bogom, ako te nitko nije htio i želio, Bog te je htio i želio, stvari se tako brzo rješavaju. Npr. razne suicidalne misli, ovisnosti, depresije i slično. Ako dostojanstvo čovjeka podignemo na višu razinu, tebe nitko ne može povrijediti jer si zaštićen i zato imaš pravo na zemlji jer te Bog stvorio. K tomu, ako čo-

vjek radi, ako živi svoj talent, on je zaštićen. Frankl kaže da ljudi imaju novaca i kruha, ali nemaju zašto živjeti. Zašto bih ja studirao, zašto bih vam u ovom trenutku ovo govorio ako nema smisla, zašto bih nekom bio prijatelj ako to nema smisla ... Čovjek traži smisao, kaže Frankl, a ako ne nalazi smisao život je besmislen i čovjek se ubija. Čovjek može imati sve zdravo, tijelo i psihu, a ubija se. To je dakle teško pitanje i video sam da čovjeku treba dati smisao, dati mu svrhu života i pomoći mu da sam uvidi kako se život isplati, da se isplati darovati i život. Zapravo su najveći sretnici naši branitelji kad su išli za domovinu, za slobodu dati svoj život. Oni su sve dali za druge. Oni su bili spremni sve izgubiti i zapravo su mučenici, a mi toga nismo dovoljno svjesni. Na svim tim područjima otkrio sam beskrajno puno rana i da su zapravo najteže bolesti, što potvrđuju i drugi autori, bolesti duha.

Prihvaćenost hagioterapije?

Sedamdeset posto psihičkih bolesti uzrokovano je na duhovnoj razini. To znači da od sto bolesnika koje liječim, sedamdeset mogu izlijeciti na području duha, što je strašno fascinantno. Stoga nije nikakvo čudo što se hagioterapija tako brzo prihvatile – tek sam 1990. u Zagrebu osnovao Centar za duhovnu pomoć – nakon četiri godine tomu sam dao ime i počeo školovati ljudе, a već djeluje u cijelom svijetu. U svakoj europskoj državi ima centar koji to radi, a ovih dana u Međugorju su boravili ljudi iz Irske, SAD, Engleske i Škotske te učili hagioterapiju. Ponekad se čudim otkuda toliki interes i odjek, uskoro idem u Ukrajinu i Južnu Koreju, a sve to znači da je duh konačno ono područje koje će čovjeku moći svestrano pomoći.

Uvijek ste rado slušani, što potvrđuju i duhovne vježbe u Međugorju koje ste spomenuli. Njima su se pridruživali i domaći vjernici, a propovijedi na večernjim sv. Misama koje ste tih dana slavili ostavljale su snažan dojam. Središnja tema Vaših nagovora bila je, što kazati današnjem vjerniku ili čovjeku koji teži za obraćenjem. Naime, dok se na jednoj strani govori o životu, na drugoj vlada smrt. Primjer: nedavno je Kanadska biskupska konferencija prosvjedovala protiv dodjele najvišeg državnog priznanja, odličja, čovjeku koji je u svojim klinikama napravio preko sto tisuća pobaćaja.

U svijetu se događaju dva suprotna kretanja. Jedno je kretanje znanstveno, recimo istraživači mozga, na području neurologije; drugo, istraživači biologije; također istraživači filozofije, duha, istraživači na području teologije, psihologije pa i fizike. Svi konačno pokazuju i dokazuju da čovjek ne može biti

ateist, da je jasno da Bog postoji i da to čovjek znade od trenutka začeća. Drugo je što neuroznanstvenici, istražujući mozak otkrivaju duh, i fascinirani su – dr. Kandel, dr. Amen, dr. Lipton, dr. Kolins. Fascinirani su da je duh ono veličanstveno što čovjek čini čovjekom, što čini da može stvarati, pisati, misliti, dakle ono što životinja nema. I pitaču se što je to, jer je riječ o velikoj zagonetki. Filozofi izdaju debele sveske o tim istraživanjima, spomenuti znanstvenici također. Treće što ti znanstvenici otkrivaju jest da i malo dijete znade da Bog postoji, da postoji dobro i zlo, da čak i u našem mozgu postoji modul Bog, točka Bog, postoji konstitutiv Bog. Tako postaje posve jasno da je etičko pitanje bitno, i kako dr. Amen kaže, ako ja negativno govorim, ako sam nemoralan, doslovno razaram stanice mozga. S druge strane ako sam moralan, čestit i pozitivan, ja izgrađujem i rehabilitiram svoje stanice. Dakle sve što je Sveti pismo naučavalo, znanstveno je potvrđeno.

S druge strane fizičari dokazuju da postoji duh u svakom atomu, a dr. Beck kaže da u svakoj stanici postoji duhovna komponenta, duhovna dimenzija koja drži život, i to je život. Stoga, ako hoćemo liječiti čovjeka, moramo znati što je duh, a ne dijagnosticirati samo psihosomatski. To je taj element koji govori da se ne isplati zlo.

No kao da su danas uznemirene sve sile zla i sve moguće ideologije, masonske, neokomunističke, neoliberalne, neonacističke itd., gube teren ispod nogu jer znanost je dokazala da su krive, da su ideologija, a ne istina. Njima se danas žuri, Europsi se žuri da izbaci Boga iz svoga ustava, da se Bog nigdje ne spominje, da se čak ne spominje ni kršćanstvo, a ne samo Crkva i Bog, pogotovo ne Crkva. Vidi se da su izgubili glavu. Drugo, traže razne zakone o kojima narod ne odlučuje. To znači da su sile zla i grijeha, sile negativnoga, sile koje hoće razoriti obitelj, osobito spolnost, u krizi i stoga su agresivne, žele uništiti moral, etičnost, obitelj, Crkvu, vjeru u Boga i sve drugo. To je dakle drugo kretanje koje se događa, i svakako će pobijedit ono koje je istina, a to je znanost, znanstveno kretanje. Crkva ima sreću da ide u tom smjeru. Negativno će naravno napraviti zla jer je uznemireno. Mi mislimo da je komunizam poražen, da je nestao, a nije, on se samo preobrazio. Što znači perestrojka? To je unutarnje razaranje, neokomunizam koji je daleko opasniji nego prijašnji. Prije smo znali tko nam je neprijatelj, znali smo kako ćemo se postaviti, a danas ne vidimo gdje je neprijatelj, on iznutra razara.

UKAZANJA U L'ILE-BOUCHARDU (II.)

Dijalog Gospe s djecom zbunjuje mudrost mudrih, ali to nije jedna iznuđena objekcija. Dobri plodovi, koji su usprkos odvraćanju, ustajali na jedan diskretan i nježan način, uvijek u poslušnosti i poštovanju Crkve, govore u korist ukazanja. Svećenici i gorljivi laici podržavaju ovaj otočić pobožnosti prema Gospo.

Priredio fra Karlo Lovrić

Četvrtak, 11. prosinca 1947.

U četvrtak jutro gospoda Aubry, kao što to redovito čini, Jacqueline donosi mlačku vodu da omekša očne kapke. No to više nije potrebno jer djevojčica vidi savršeno. Testira vid na novinama na daljini od jednoga metra – čita bez poteškoća. Ali to ne sprječava časne sestre da i dalje prigovaraaju. Došao je i župnik, koji je odlučio po djeti Gospo postaviti dva pitanja:

„Odakle ta čast da dolazite u crkvu St. Gillesa?“

„Jer ovdje ima pobožnih osoba i jer je Jeanne Delanoue ovuda prolazila?“

Jeanne Delannue je utemeljiteljica Kongregacije sestara, je li to sjećanje na nju?“

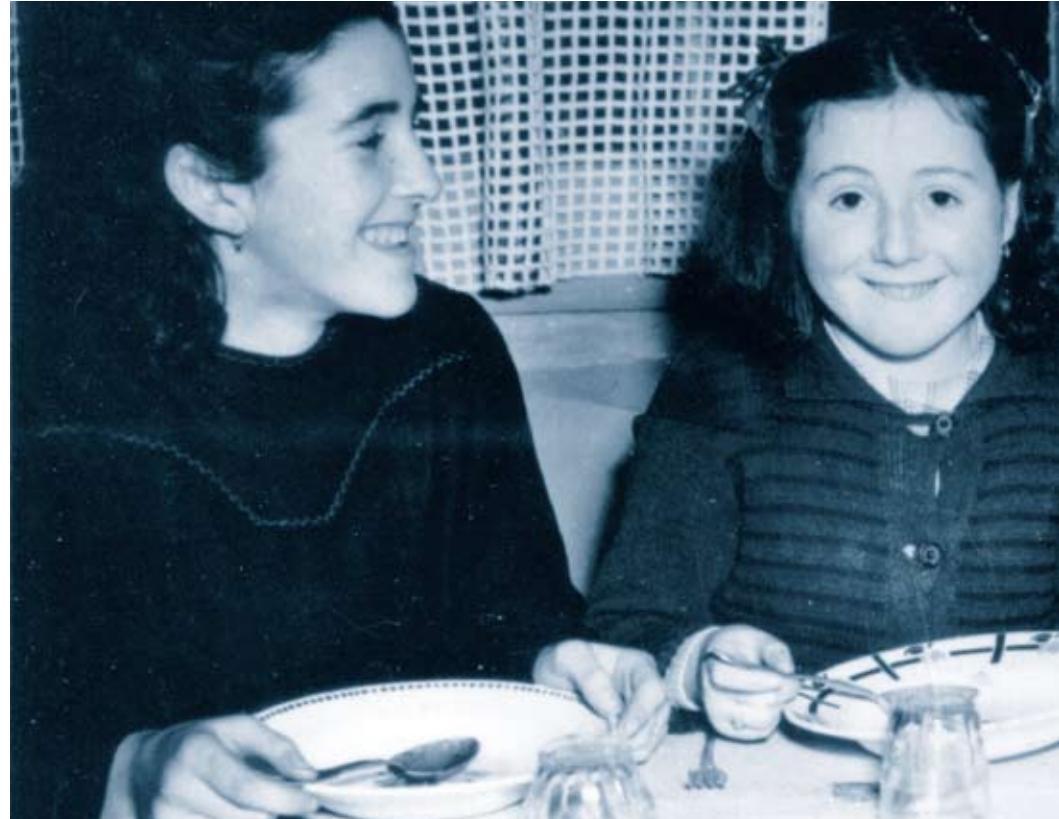
Gospo se raspituje o budućoj izgradnji špilje i daje svoj blagoslov. Ukazanje je trajalo 13 minuta. Protivnici su sve glasniji, a jedan žandar Jacqueline zabranjuje doći u crkvu.

Petak, 12. prosinca 1947.

U petak ujutro uobičajeni prigovori: „Kad će svršiti ta tvoja komedija?“ pita sestra Saint-Leon. „Pripazi, da to nije đavao“, kaže s. Marija od Djeteta Isusa.

Mala Jeannette je već odgovorila: „Đavao ne može tako dobro činiti!“ I Jacqueline: „Ja sam vrlo zadovoljna kad je vidim.“ Potom: „Ona ima tako blage oči.“

U 13 sati u crkvi se nalazi oko 300 osoba. S. Saint-Leon se sakrila iza oltara i promatra. Točno u 13 sati zastor se širi, Gospo je tu, anđeo se ukazuje djeci. Ovog puta Gospo ima aureolu koja svjetluca iza glave. Daje im znak da zapjevaju Zdravomariju, „polako i blago“, i ljube joj ruku. Jacqueline, koja je ponovno tražila čudo, Gospo odgovara, tužna lica: „Nisam došla činiti čuda, nego da vi molite za Francusku.“

Vidjelice su sačuvale sjećanje na svjetlu aureolu.

Subota, 13. prosinca 1947.

Premašeni su svi rekordi: u crkvi je više stotina osoba. Tu su i četiri svećenika, od kojih su dvojica monfortinci. Djeca su donijela cvijeće. Prije nego je otišla, Gospo je rekla: „Sutra ću se vratiti posljednji put.“ Mnoštvo vjeruje djeci, a i župnik nije daleko od toga.

Nedjelja, 14. prosinca 1947.

Unatoč tmurnom vremenu, u crkvi i oko crkve nalazi se oko 2000 ljudi. Crkva je preplena i djeca ulaze kroz sakristiju, a vodi

ih s. Saint-Leon. Jacqueline nosi buket pješgavog kozlaca, Nicole makove ruže, Laura ljubičice, a Jeannette ruže. Prati ih 7 svećenika, načelnik mjesta, dr. Tabas, te poglavica redovnica.

U 13 sati Laura kaže: „Evo je!“ Djeca Gospo prenose župnikovu poruku: da blagoslovi nadbiskupa, njegovih 25 godina biskupstva, biskupa de Bloisa, dvije župe, slobodne škole, svećenike dekanata te da pošalje svećenika za područje Toursa. Gospo, smiješći se, naklonom glave prihvata molbu. Jacqueline joj nudi cvijeće:

„Uzmite cvijeće! Poljubite ga“, uporna je Jacqueline.

„Ja ću ga poljubiti, ali ga ne ću uzeti. Vi ćete ga ponijeti.“

Jacqueline joj naizmjence daje četiri buketa da ih poljubi. Podiže se na prstima za dvije posljednje, koje su i najmanje. Savjesno prenosi brojne primljene molbe i pita:

„Gospođo, što treba učiniti da se utješi naš Gospodin zbog patnje koju uzrokuju grijesi?“

„Treba moliti i činiti žrtve.“

„Molim vas, ostavite znak vaše nazočnosti“, uporna je Jacqueline.

„Prije nego odem, poslat ću vam živu zraku sunca!“

Gospo zatim traži: „Molite za grješnike“, a nakon toga moli deseticu za sve na-

zočne. Ovo ukazanje trajalo je 35 minuta. Pri kraju, usprkos oblačnom vremenu, u tamnu crkvu snažno prodire jedna sunčana zraka. Ide od prozora južnoga zida i obasjava vidjelice i njihove bukete.

„Kako lijep prizor!“ povika jedan svjedok.

To blago svjetlo svijetlit će oko četiri minute. Putanja svjetla ne odgovara zrakama sunca u zimsko doba. Bio je to znak svršetka Gospina posjeta.

Anketa u neizvjesnosti

Iako na području Toursa ima vrlo gorljivih pristaša, ukazanje nije priznato. Jacqu-

ta obljetnica bila je sa žarom proslavljena. Doktor Anthonioz, profesor medicine u Toursu, napisao je knjigu o ukazanjima (*Marie apparaît à L'Ile - Bouchard*, OEIL 1989), a Rene Ehert knjigu: *1947. strašna godina*.

Što o tome misliti?

Jedan od najvećih dokaza autentičnosti ukazanja sama je Jacqueline Aubry. Ona je s odricanjem i potpunom plemenitošću živjela svoj život prožet kušnjama. Život joj je bio svetački, bila je žrtva. Kad su završila vanjska zlostavljanja, počele su unutarne kušnje. U potpunoj šutnji, potpuno se prepustila Bogu, zaboravivši samu sebe.

eline, glavna vidjelica, kroz deset sljedećih godina bila je predmetom zlostavljanja i to joj je narušilo zdravlje. Jedan prijatelj svećenik obavijestio je policiju da dokrajći grozote u koje su bili umiješani i neki svećenici. Ti dosjei neće moći biti otvoreni možda ni za desetke godina. Ali ukazanja za Jacqueline imaju samo dobar znak.

Dijalog Gospe s djeecom zbunjuje mudrost mudrih, ali to nije jedna iznuđena objekcija. Dobri plodovi, koji su usprkos odvraćanju, ustrajali na jedan diskretan i nježan način, uvijek u poslušnosti i poštovanju Crkve, govore u korist ukazanja. Svećenici i gorljivi laici podržavaju ovaj otočić pobožnosti prema Gospoj. Četrdeset-

Diskretna je, ali živa i djelatna. Kao učiteljica, zračila je molitvom i svoje učenike naučila je voljeti molitvu. Kad joj zdravlje nije dopušтало dalje raditi i kad je dolazila zamjena, djeca bi rekla: „Ali sestro, vi ste zaboravili molitvu!“ Unatoč svemu šokantnom što je doživljavala, o ukazanju je govorila s radošću. Ona je, tako reći, ukazanja ponovno doživljavala kad je o njima govorila. O njoj bi se moglo reći ono što je isповjednik rekao o svetoj Bernardicci Soubirous: „Ona je najbolji dokaz ukazanja.“ Premda nema snagu i obrambenu moć jedne Bernardice, sliči joj u transparentnosti i pasivnim putovima mističnog iskustva.

Majčinska pomoć

Događaji teže odgovoru: klima štrajkova, sabotaže, sukobi ubojica, atentati na rubu građanskog rata, projekt komunističkog puča sličnog onima koji su uspjeli u toliko drugih zemalja, najavljujivali su ono najgore. U noći od 7. na 8. prosinca 1947. predsjednik Savjeta Jules Moch, odgovoran za unutarnje poslove, koračao je nadugo i široko u svom uredu, ne znajući kako izbjegći najgore. U toj noći situacija se u Francuskoj počela smirivati. U zoru Gospine svetkovine, kad je bio pokopan maršal Leclerc, i kad su bila prva ukazanja, splašnjavao je komunistički otpor. U školi u L'Ile-Bouchardu časna sestra je počela moliti za Francusku. Gospa se ukazala i zatražila molitvu za Francusku. Gospa je očitovala svoju zaštitu i svoju brigu da osloboди svijet od najstrašnije ateističke zavjere koja se dogodila poslije početka kršćanstva. Svakomu je prepušteno da o tome donese svoj sud.

Ukratko o vidiocima

Jacqueline Aubry ostala je neudana. Radila je u Toursu kao učiteljica vjeronauka. Cijenili su je i đaci i roditelji. Kao umirovljenica, stanuje u L'Ile-Bouchardu. U suglasnosti s crkvenim autoritetom, svjedoči što je doživjela 1947.

Jeannette Aubry radila je u Parizu kao ambulantna bolničarka. Nitko nije znao tko je ona, ali je zračila svojom vjerom kod svojih kolega koji su u njoj imali pomoći i utjehu. Poslije umirovljenja 1998. godine, vraća se u L'Ile-Bouchard i nastavlja služiti drugima.

Nicole Robin je udana i majka je troje djece. Stanuje s mužem u pokrajini Saumur. Angažirana u katoličkim pokretima (Ženska katolička akcija, katekizam...). U L'Ile-Bouchard kao hodočasnica dolazi svakog 8. prosinca, ponekad dovede i prijatelje.

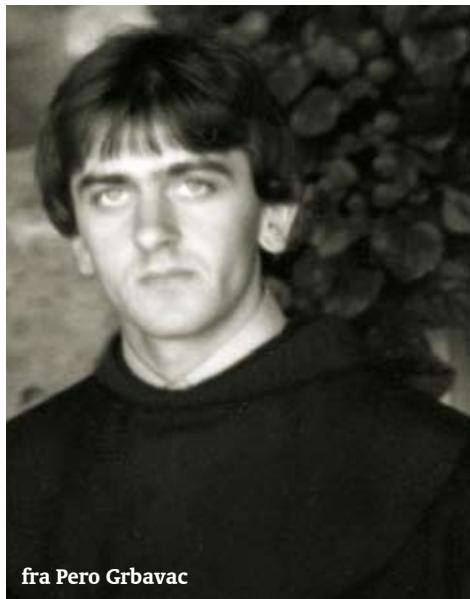
Laura Croizon se udala i imala je dva sina. Stanovala je na području Toursa, na području Pariza, Lyona i napokon u Bordeauxu. Poslije mnogo fizičkih i moralnih patnji, umrla je 24. prosinca 1999. i pokopana na groblju Saint-Gillesu u L'Ile-Bouchardu, u jednom od grobova svoje obitelji.

Sve vidjelice su duboko u svom srcu sačuvale doživljaje iz 1947. godine, ali u potpunoj poslušnosti prema Crkvi.

(Izvor: <http://dieu-sauve-alice.fr>)

DUHOVNA ZVANJA IZ MEĐUGORSKE ŽUPE (2)

fra Robert Jolić

fra Pero Grbavac

fra Ratimir Kordić

fra Bože Ostojić

fra Dujo Ostojić

Fra Pero Grbavac rodio se na Vionici, župa Međugorje, 7. travnja 1959. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Visokom i Dubrovniku, a teologiju je studirao najprije u Zagrebu, pa potom u Jeruzalemu. Franjevački habit obukao je 1979. U Jeruzalemu se teško razbolio: rak probavnih organa. Prebačen je u Njemačku na operaciju, ali spaša nije bilo. Preminuo je u Augsburgu (Njemačka) 7. ožujka 1985., u 26. god. života i 6. god. redovništva. Pokopan je na Novom groblju na Humcu.

Fra Grgo Jovanović rodio se u Šurmancima, župa Međugorje, 21. siječnja 1849. Franjevački habit obukao je 1865., a za svećenika je zaređen 1871. Filozofsko-teološki studij završio je na Š. Brijegu te u Veletri i Rimu (Italija). Bio je najprije kapelan na Humcu (1874./75.), pa u Gradnićima (1875./76.). Potom je djelovao kao župnik na sljedećim župama: Veljacima (1879.-85.), Seonici (1887.-89.), Županju (1889.-94.), Gradnićima (1894.-97.), Šuici (1897.-1901.) i Ružićima (1902.-05.). U međuvremenu je bio kapelan na Humcu (1885.-87. i 1901/02.). Bio je definitor Provincije u prvoj postavi nakon što je kustodija hercegovačkih franjevaca uzdignuta na čast provincije (1892.). Preminuo je kao aktualni župnik u Ružićima 17. travnja 1905., u 56. god. života i 40. god. redovništva. Pokopan je na mjesnom groblju Radmilovcu.

Fra Ratimir Kordić rodio se 1. studenoga 1910. na Vionici, župa Međugorje. Pučku školu završio je u Bijakovićima, gimnaziju na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru i Pesciji (Italija). U franjevački red primljen je 1929., a za svećenika zaređen 1935. Službovao je pastoralno najprije u Drinovcima kao kapelan (1937.-41.), a potom kao župnik u Grljevićima (1944.) i Drinovcima (1944.-49.). Vrijeme od 1949. do 1952. provodi u komunističkom zatvoru u Zenici. Potom je gvardijan i župnik na Širokom Brijegu (1952.), župnik u Ljutom Docu (1952.-53.), Pločama (1953.-65.), gdje je sagradio župnu crkvu, pa 20 godina kapelan na Čerinu (1965.-85.). Preminuo je 4. studenog 1985. na Čerinu, gdje je i pokopan. Bio je svima drag "zbog svoje blagosti, jednostavnosti i franjevačke vadrine".

Fra Bože Ostojić rodio se u Bijakovićima 19. veljače 1862. O njemu je već pisano, jer je obavljao župničku službu u rođnoj međugorskoj župi.

Fra Dane Ostojić rođen je 1873. u Bijakovićima. Preminuo je od sušice na Širokom Brijegu 16. travnja 1894, u 21. god. života i 4. god. redovništva. Bio je student teologije. Pokopan je na groblju Mekovcu.

Fra Dujo Ostojić rodio se u Bijakovićima, župa Međugorje, 26. siječnja 1863. O njemu je već pisano, jer je obavljao župničku službu u rođnoj međugorskoj župi.

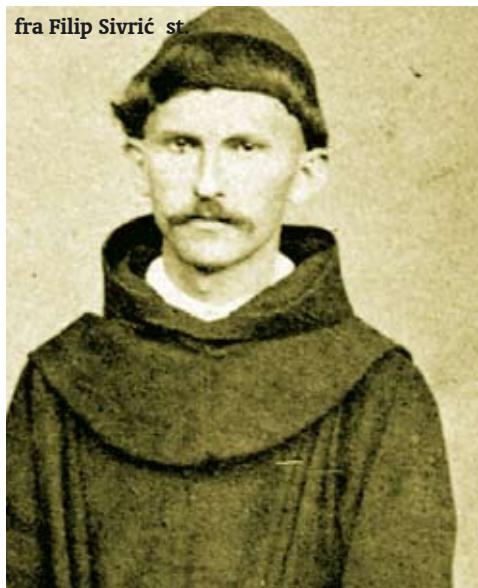
Fra Filip Sivrić st. rođen je u Međugorju 30. travnja 1848. Osnovnu je naobrazbu stekao u franjevačkom sjemeništu na Širokom Brijegu. Franjevački habit obukao je 1865. Bogoslovni studij završio je u Veletri (Italija), gdje je zaređen za svećenika 1871. Studij nastavlja u Rimu, Š. Brijegu i Hum-

fra Filip Sivrić ml.

fra Mariofil Sivrić

fra Filip Sivrić st.

povjerljiva osoba, punih dvadeset godina ekonom Provincije. Ukupno je u Mostaru proveo 33 godine. Na Humcu je bio gvardijan tri godine (1964.-67.). Kao župnik djelovao je u župama Ploče-Tepčići (1949./50.), Drinovci (1950.-58.) i Vitina (1961.-64.). Početkom Domovinskog rata odlazi u samostan u Zaostrog, ali se uskoro (1992.) vraća i stalno nastanjuje na Humcu. Tu je i preminuo 13. studenog 1992., u 75. god. života, 55. god. redovništva i 49. god. svećeništva. Pokopan je na Novom groblju.

Fra Ivo Sivrić rodio se 15. kolovoza 1917. u Međugorju. Pučku školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru, Zagrebu i Rimu. U franjevački novicijat stupio je 1935., a za svećenika je zaređen 1941. Na sveučilištu Antonianumu u Rimu postigao je akademski stupanj doktora teologije. U Ameriku je došao krajem 1947. godine. Tu je ostao do smrti. Pastoralno je djelovao na sljedećim hrvatskim župama: župni pomoćnik u St. Louisu (1949.-51.), Sharonu (1951./52.), New Yorku (1952.-56.) i Rankinu (1956.). Potom je kratko poglavар franjevačke rezidencije u Gulf Breezeu (1956.), pa župnik u Ambridgeu (1956.-59.). Od 1959. je u samostanu sv. Ante u Chicagu. Tu je bio direktor Franjevačkih izdanja (1959.-63.). U dva navrata boravio je u franjevačkoj rezidenciji u Gulf Breezeu sedam godina (1963.-65. i 1973.-77.), a osam godina u rezidenciji u Beaver Fallsu (1965.-73.) i ujedno bio profesor na sveučilištu Duquesne u Pittsburghu. Kratko je pomoćnik na župi u Fillmoreu (1977./78.), a potom dvadeset godina u St. Louisu (1979.-99.). Fra

cu. Pastoralni rad započeo je kao kapelan na Humcu (1874.-76.), nastavio u Mostaru (1876.-79.) i na Humcu (1879.). Ostavio jeiza sebe zanimljiv zapis o ulasku austro-garske vojske u Hercegovinu. Preminuo je na Širokom Brijegu 4. prosinca 1879., u 32. god. života, 15. god. redovništva. Pokopan je na groblju Mekovcu.

Fra Filip Sivrić ml. rođen je 14. rujna 1918. u Međugorju. Osnovnu školu završio je u Međugorju, gimnaziju na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru. Franjevački habit obukao je 1937., a za svećenika je zaređen 1943. U teškim ratnim i poratnim godinama djeluje kao svećenik u Mostaru. U Mostaru je u dva navrata bio gvardijan (1958.-61. i 1967.-70.) te kao posebno

Ivo je pisac sljedećih knjiga: *Bishop J. G. Strossmayer – New Light on Vatican I*, *The Peasant Culture of Bosnia and Herzegovina*, *The Hidden Face of Medjugorje*, *Temelji kršćanstva C. S. Lewisa i Čovjek i smrt* («CnaK», Mostar, 1993.). Bio je urednik mjesečnika *Naša nada*, službenog glasila Hrvatske katoličke zajednice. U dva navrata bio je savjetnik Kustodije (1970.-73. i 1982.-85.). Od 1999. nalazi se u mirovini u kući časnih sestara u Manitowocu. Tu je i preminuo 28. listopada 2002. u 85. god. života, 68. god. redovništva i 61. god. svećeništva. Pokopan je na groblju Holy Sepulchre u Chicagu.

Fra Mariofil Sivrić rođen je 10. veljače 1913. u Međugorju. Gimnaziju je završio na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru. U franjevački red stupio je 1930., a za svećenika je zaređen 1936. Djelovao je najprije kao kapelan na Širokom Brijegu (1938.-40.), potom kao prefekt vanjskih daka na istome mjestu (1940.-44.) te konačno kao vikar istoga samostana (1944./45.). Ubili su ga partizani oko 12. veljače 1945. negdje u blizini Š. Brijega, u 32. god. života, 15. god. redovništva i 9. god. svećeništva. Ne zna mu se za grob.

Fra Zlatko Sivrić rođen je 28. veljače 1893. u Međugorju. O njemu je već pisano, jer je obavljao kapelansku službu u rođnoj međugorskoj župi.

Fra Luka Smoljanović rodio se u Međugorju 1622. godine. Poznato je da je s Dominom Jurićem-Kaćićem sagradio utvrdu Gradac u Gornjem Primorju. Prilikom napada na tvrđavu, u rujnu 1666., poginulo je preko 1000 Turaka, vojnika Čorcura vezir-paše iz Bosne. Nakon sklapanja mira 1670., tvrđava je srušena. Fra Luka je bio župnik u nekoliko mjesta istodobno, zbog malog broja svećenika: u Donjem Brotnju, mjestima oko Ljubuškog, u Neretvi, Livnu i Zažablju te u nekim mjestima u Primorju. Prvi je počeo voditi župne matice. Maticu krštenih koju je vodio, a u kojoj je bilo upisano 3066 djece, progutao je požar koji je uništio biskupsku palaču u Makarskoj 1766. godine. Fra Luka je preminuo u Zaostrogu 18. svibnja 1700., u 78. godini života. Pokopan je u Zaostrogu.

Fra Toma Smoljanović rodio se u Međugorju 1644. godine. Preminuo je u Zaostrogu 6. ožujka 1723., u 79. godini života. Pokopan je u Zaostrogu.

ZNAKOVI

Miljenko Stojić

Ako si sposoban, „plakatdžije“ će ti vjerojatno doći, osim ako zaključe da je uzaludno s tobom govoriti, odnosno da si nepopravljiv, kako napisate komunisti kad su iz zatvora otpustili jednog nevino uhićenog fratra. I platit će cijenu koju treba. Nema tu puno zavrzlame, sve je jednostavno. Najprije te proglaše sposobnim, nakon toga dadnu ti neku nagradu, onda o tebi njihova pera počnu pisati i nastavi se tako u tom tonu. Zvijezda je rođena.

Hvala Bogu, skupiše vijećnici općine Čitluk snage (tako barem kažu javna glasila, a i njima katkada treba vjerovati) i zaključiše kakvo bi trebalo biti plakatiranje unutar te općine, s naglaskom naravno na Međugorju. Nazvali su to čudorednim kodeksom, a već su ga prije donijeli za sebe. Očito su spoznali da im je pomogao u svakidašnjem življenu, ne samo kad raspravljuju o društvenim stvarima. Vremena su se dakle promijenila. Ljudi počeše razmišljati, iako tako nije bilo predviđeno. Oni čiji su plakati sve ovo prouzrokovali misle posve nešto drugo. Njima treba potrošać, što gluplji i sa što više novca. I neprestano smišljaju kako to ostvariti. Ovdje su se malo zaletjeli, barem dok se neki pitaju.

Nipošto nije slučajno da su se ovaki plakati pojavili na prilazima svjetski poznatom molitvenom mjestu. Neki ne mogu vidjeti znakove što ih ostavlja Gospa, pa su odlučili nametnuti svoje. Budu li naime dopustili Kraljici Mira da svojim govorom oblikuje mišljenje ljudi, i sami će se morati promijeniti ili pak prestati s onim što su radili do sada. A to bi značilo napor. Njima do njega nije. Tko je video znojiti se u ovo suvremeno vrijeme. Lakše je naklapati o demokraciji, ljudskim pravima, Evropi, globalizaciji i tome slično. Da se pospem malo pepelom. Lakše je o svemu ovome govoriti u religioznim novinama, općenito u javnim glasilima istoga mišljenja, nego li reći upravo njima u lice. Stoji i ne стоји ovaj prigovor. Ako će ove riječi dovesti do toga da počnemo bolje prepoznavati „plakatdžije“, ako ćemo odlučiti odstraniti iz svoje sredine sve njihove plobove, postigli smo svrhu. Njima je poruka poslana, i to snažna poruka. Sve oni mogu izdržati, ali ne i udar na džep. Učinimo im to. Kad završim ovaj tekst, otići ću pogledati da se možda negdje oko mene ne načini nešto njihovo.

Rođeni smo slobodni

Nije ovo ništa čudno. Već je prilično dugo vremena otkako neki pokušavaju zatrati Božje znakove na zemlji. Bahatošću gaze sve pred sobom. Prije se govorilo da države imaju mafiju, sad mafija ima države. Uz pomoć novca i beskrupuloznosti dočepali su se vlasti i halapljivo grabe bogatstva koja nam svima pripadaju. Neki bi rekli da im je ime multinacionalne kompanije, ali ima i pojedinaca pa zato ne ću o imenima. Bolji je govor o njihovom djelovanju, a svatko će od nas moći razmislići je li to tako i prisjetiti se tko spada u taj krug. Valjda razmišljamo! Bilo bi to dobro, jer ako nafta poteče i našim krajevima, razmišljanje će nam itekako trebati. Otmu li nam naše bogatstvo, barem ne će biti s našim pristankom. I, naravno, u pogodnom trenutku zbacit ćemo ih s našeg vrata. Rođeni smo slobodni i imamo pravo tako proživjeti svoj život. Naša neslomljivost znak je te slobode.

Poruka Kraljice Mira je globalna, a učinak osoban, zdrav i koristan

Ima i javnih glasila koja se ne daju slomiti unatoč svemu. Počnu kao neznatna namisao, a onda se nastave širiti smireno i neumoljivo. Progovore s ozemlja drage nam domovine, onda s neba iznad nje i čitave Europe, a na kraju se prebace i preko oceana. Nije trebalo mnogo. Bilo je samo potrebno malo

tave Europe, a na kraju se prebace i preko oceana. Nije trebalo mnogo. Bilo je samo potrebno malo razmišljati i pratiti znakove Kraljice Mira. Ona ne želi govoriti samo u crkvama i sličnim okupljalištima, ona želi govoriti svakom čovjeku ma gdje se on nalazio. Njezina je poruka globalna, a učinak tako osoban, zdrav i koristan. Vijećnici što naumiše donijeti onaj čudoredni kodeks zacijelo su to osjetili u svojim srcima. Javna glasila su o tome uglavnom stidljivo progovorila, jer tko je video danas govoriti o čudorednosti! Ta slobodni smo i možemo raditi što nas je volja. Imamo opća prava, posebna prava i ne znam kakva sve ne. Jadna li vam majka, rekli bi naši stari na ovakvo razmišljanje. Što više starimo sve više vidimo koliko su u pravu.

Ako si sposoban, „plakatdžije“ će ti vjerojatno doći, osim ako zaključe da je uzaludno s tobom govoriti, odnosno da si nepopravljiv, kako napisate komunisti kad su iz zatvora otpustili jednog nevino uhićenog fratra. I platit će cijenu koju treba. Nema tu puno zavrzlame, sve je jednostavno. Najprije te proglaše sposobnim, nakon toga dadnu ti neku nagradu, onda o tebi njihova pera počnu pisati i nastavi se tako u tom tonu. Zvijezda je rođena. Sad, što je ta zvijezda namijenjena samo za određenu uporabu neko je drugo pitanje. U isto vrijeme ona služi i kao mamac. Padne nam na pamet slikati se s njom, željeti biti u njezinoj blizini, i tako polako upadamo u odavno zategnutu mrežu. Nekad je igra tako dobro napravljena da mnogi ne shvaćaju o čemu se radi. Ali su spremni sniziti svoje čudoredne kriterije, samo da taj privid veličine što više traje.

Neka se konačno malo razbistri ovo naše hercegovačko nebo. Mnoge „plakatdžije“ pljuvale su na njega, međutim nije se dalo. Gledam kako mu se Kraljica Mira smiješi i kako zajedno šeću ovom zemljom.

Ima i javnih glasila koja se ne daju slomiti unatoč svemu. Počnu kao neznatna namisao, a onda se nastave širiti smireno i neumoljivo. Progovore s ozemlja drage nam domovine, onda s neba iznad nje i čitave Europe, a na kraju se prebace i preko oceana. Nije trebalo mnogo. Bilo je samo potrebno malo razmišljati i pratiti znakove Kraljice Mira.

**Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima
Glasnik mira, mjesečnik
informativnog centra "Mir"
Međugorje.
Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.
Preplatite se na Glasnik mira.
Godišnja pretplata (12 brojeva):
30 KM/120 Kn**

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašcu, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskršnjem vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

“Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će
sići na vas i bit ćete mi svjedoci.” - Dj 1,8

